

تجدیدپذیرها دیگر بازیگران حاشیه‌ای صنعت برق نیستند

تولید نیروگاه‌های تجدیدپذیر همواره ثابت و فرمان‌پذیر نیست؛ کاهش تابش خورشید یا تغییر سرعت وزش باد می‌تواند در زمانی کوتاه میزان تولید برق را تغییر دهد و هرچه سهم این منابع در سبد تولید افزایش یابد، مدیریت این نوسانات نیز برای بهره‌بردار شبکه دشوارتر می‌شود؛ مسئله‌ای که در ادبیات تخصصی با عنوان «نفوذ نیروگاه‌های تجدیدپذیر» شناخته می‌شود. معاون برق و انرژی وزیر نیرو از ورود خورشید و باد به معادلات تازه صنعت برق سخن می‌گوید؛ منابعی که دیگر نمی‌توان آن‌ها را بازیگرانی حاشیه‌ای در شبکه دانست؛ افزایش ظرفیت نیروگاه‌های خورشیدی و بادی، در کنار فرصتی که برای جبران ناترازی برق و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی فراهم می‌کند، شیوه اداره شبکه را نیز با الزامات و پیچیدگی‌های تازه‌ای روبه‌رو ساخته است. او تأکید می‌کند: «باید برای این مهمان جدید در شبکه جا باز کنیم و ببینیم که انرژی‌های تجدیدپذیر هم وارد بازی شده‌اند». رجبی‌مشهدی برای توضیح ابعاد این چالش، به تجربه‌ای از سفر خود به چین در سال ۱۳۹۴ اشاره می‌کند؛ او در این سفر از یک مرکز کنترل برق بازدید کرد که منطقه تحت پوشش آن حدود ۲۰۰ هزار مگاوات مصرف داشت؛ ظرفیتی که به گفته او، تقریباً چهار برابر مصرف برق ایران در آن مقطع بود. در این مرکز، بخشی مستقل برای نظارت و کنترل نیروگاه‌های تجدیدپذیر ایجاد شده بود؛ برخلاف آramش معمول اتاق‌های فرمان، کارشناسان این بخش با حجم بالایی از فعالیت و تصمیم‌گیری لحظه‌ای مواجه بودند. پرسش اصلی این بود که چنین شبکه بزرگی، نوسانات تولید برق خورشیدی و بادی را چگونه مدیریت می‌کند. پاسخ، مجموعه‌ای از اقدامات مرحله‌ای بود؛ ابتدا تولید نیروگاه‌های حرارتی متناسب با افزایش تولید تجدیدپذیرها کاهش می‌یافت و اگر این اقدام برای حفظ تعادل شبکه کافی نبود، بخشی از تولید نیروگاه‌های تجدیدپذیر محدود یا قطع می‌شد. این تجربه از نگاه معاون برق و انرژی وزیر نیرو یک پیام روشن دارد: شبکه برق باید خود را با حضور بازیگر تازه‌ای تطبیق دهد؛ همان‌گونه که امروز برای حفظ پایداری شبکه ممکن است تولید یک یا چند واحد حرارتی کاهش یابد یا واحدی به‌طور موقت از مدار خارج شود. باید امکان مدیریت منقطع تولید تجدیدپذیرها نیز فراهم شود. از این منظر، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر صرفاً به معنای ساخت نیروگاه‌های بیشتر نیست؛ بلکه به تغییر شیوه بهره‌برداری از شبکه، تقویت خطوط انتقال، توسعه ذخیره‌سازها، ایجاد امکان اتصال منقطع نیروگاه‌ها و هماهنگی دقیق‌تر میان منابع مختلف تولید برق نیاز دارد. رجبی‌مشهدی با وجود تأکید بر چالش‌های فنی افزایش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر، معتقد است شبکه برق ایران هنوز به نقطه اشباع نرسیده و ظرفیت پذیرش طرح‌های جدید دارد. برای ارزیابی میزان واقعی نفوذ تجدیدپذیرها، نباید فقط ظرفیت اسمی نیروگاه‌ها را مینا قرار داد. در نیروگاه‌های خورشیدی، ظرفیت پیل‌ها در سمت جریان مستقیم یا DC با معمولاً بیشتر از توانی است که در سمت جریان متناوب یا AC به شبکه تحویل داده می‌شود؛ برای مثال، ممکن است ظرفیت اسمی پیل‌های یک نیروگاه ۱۰۰ مگاوات اعلام شود، اما توان قابل تحویل آن به شبکه حدود ۸۰ مگاوات باشد. به گفته معاون وزیر نیرو، پیش‌بینی شده ظرفیت تجدیدپذیرهای کشور در اواخر خرداد یا اوایل تیر ۱۴۰۶ به حدود ۱۲ هزار مگاوات برسد؛ اما اتوان عملی قابل مشاهده و بهره‌برداری در مرکز کنترل شبکه احتمالاً حدود ۸۰۰۰ مگاوات خواهد بود. او ضرب تقریبی تبدیل ظرفیت اسمی به توان عملی را برای ایران حدود ۰.۶۶ درصد می‌گیرد و می‌گوید: اگر ظرفیت تجدیدپذیرها به ۱۲ هزار مگاوات برسد، توان قابل اتکای آن‌ها در شبکه حدود ۸۰۰۰ مگاوات خواهد بود. البته این محاسبه بیشتر ناظر بر منابعی است که تولید آن‌ها به تابش خورشید یا وزش باد وابسته است؛ بخشی از آمار تجدیدپذیرها ممکن است به نیروگاه‌های برق آبی کوچک یا منابعی مربوط باشد که عدم قطعیت کمتری دارند. رجبی‌مشهدی بر همین اساس معتقد است: ایران در حال حاضر همچنان در مرحله نخست نفوذ تجدیدپذیرها قرار دارد و احتمالاً از نیمه دوم سال آینده وارد مرحله دوم خواهد شد. او می‌گوید: «وقتی می‌گوییم گاهی در زمینه تجدیدپذیرها بزرگ‌نمایی می‌شود، منظورم این است که شبکه ما هنوز برای پذیرش ظرفیت‌های جدید جا دارد؛ هرچند در سه یا چهار نقطه، به دلیل آماده نبودن شبکه یا محدودیت اتصال، شرایط بهره‌برداری دشوارتر شده است.»

طیبه بیات/ گروه انرژی

هنوز نخستین موج سرمایه‌پذیری از راه نرسیده، اما زمستان امسال از ماه‌ها قبل به یکی از دغدغه‌های اصلی سیاست‌گذاران انرژی تبدیل شده است؛ زمستانی که به گفته اسماعیل سقاب‌اصفهانی، رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی، به دلیل آسیب‌های وارد شده به بخشی از ظرفیت‌های انرژی کشور، می‌تواند دوره‌ای سخت باشد. او پیش‌تر با اشاره به آثار جنگ بر زیرساخت‌های انرژی، از دشوار بودن تأمین انرژی در تابستان و زمستان امسال سخن گفته بود. این هشدار در شرایطی مطرح می‌شود که شبکه انرژی کشور پس از دو دوره در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه و ۴ روزه، علاوه بر ناترازی‌های پیشین، با مسئله بازسازی و بازگرداندن بخشی از ظرفیت‌های آسیب‌دیده نیز مواجه است. در حوزه گاز، اهمیت این موضوع دوچندان است؛ چرا که با کاهش دما، همزمان با افزایش مصرف خانگی و تجاری، تقاضای نیروگاه‌ها و صنایع نیز در سطح بالایی قرار می‌گیرد و هرگونه کاهش در ظرفیت تولید با اختلال در زیرساخت‌های انتقال و فراورش می‌تواند حاشیه آطمینان شبکه را محدودتر کند. زمستان امسال آزمونی برای یک حلقه منفرد از زنجیره انرژی نیست؛ بلکه آزمونی برای تاب‌آوری مجموعه‌ای از زیرساخت‌هاست که باید همزمان پاسخگوی مصرف خانوار، نیروگاه، صنعت و سایر بخش‌های اقتصادی باشند. به این ترتیب، پرسش درباره زمستان پیش‌رو دیگر صرفاً به این محدود نمی‌شود که کشور چه میزان گاز تولید می‌کند یا چه مقدار سوخت برای نیروگاه‌ها ذخیره شده است. مسئله اصلی این است که شبکه انرژی، در شرایطی که بخشی از ظرفیت‌های آن همچنان درگیر آثار آسیب‌های گذشته است، در مواجهه با سرمایه‌شدید و افزایش همزمان تقاضا تا چه اندازه توان حفظ تعادل میان عرضه و مصرف را خواهد داشت؟ در ظاهر، بخشی از تمهیدات زمستانی از افزایش ذخایر سوخت مایع نیروگاه‌ها تا برنامه‌ریزی برای تأمین گاز و پایش مستمر تولید در حال انجام است؛ اما ناترازی گاز مسئله‌ای تک‌بعدی نیست. فشار بر شبکه گاز می‌تواند به کاهش سوخت‌رسانی به نیروگاه‌ها، افزایش

مصرف نفت گاز، و محدودیت فعالیت صنایع و در نهایت انتقال فشار از یک بخش انرژی به بخش دیگر منجر شود. از این منظر، زمستان امسال آزمونی برای یک حلقه منفرد از زنجیره انرژی نیست؛ بلکه آزمونی برای تاب‌آوری مجموعه‌ای از زیرساخت‌هاست که باید همزمان پاسخگوی مصرف خانوار، نیروگاه، صنعت و سایر بخش‌های اقتصادی باشند.

زمستان؛ آزمون واقعی ناترازی گاز

ناترازی گاز در ماه‌های گرم سال نیز وجود دارد، اما با کاهش دما ابعاد آن آشکارتر می‌شود. در تابستان، بخشی از ظرفیت یک کشور امکان پاسخگویی همزمان به بخش‌های مختلف مصرف را فراهم می‌کند؛ اما با ورود به فصل سرد، افزایش مصرف بخش خانگی و تجاری، اولویت تأمین این بخش را افزایش می‌دهد و در نتیجه نیروگاه‌ها و صنایع ممکن است با محدودیت بیشتری مواجه شوند. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که فشار زمستانی بر شبکه گاز، در نهایت می‌تواند از یک مسئله صرفاً گازی فراتر برود و به تولید برق، فعالیت صنایع و تأمین سوخت مایع نیز سرایت کند. در

مرادی مطرح کرد:

خاموشی مشعل‌های همراه نفتی با تکیه بر احکام برنامه هفتم

عضو کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به اتخاذ سیاست‌های تشویقی-تنبیهی در قالب احکام برنامه هفتم، گفت: آمارهای وزارت نفت نویدبخش بسن پرونده مشعل‌های همیشه‌روشن است و در این مسیر باید با کاهش بوروکراسی‌های اداری، مسیر را برای ورود سرمایه‌گذاران و دانش‌بنیان‌ها هموار کنیم. احمد مرادی، ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای گرانقدر صنعت نفت که در «جنگ ۱۲ روزه» و «جنگ ۴۰ روزه» برای صیانت از زیرساخت‌های حیاتی کشور جانفشانی کردند، بر لزوم تسریع در تکمیل پروژه‌های جمع‌آوری گازهای مشعل (فلر) به عنوان یک ضرورت ملی تأکید کرد. نماینده مردم هرمزگان در مجلس با اشاره به مأمیت فنی گازهای همراه نفت، اظهار داشت: هنگام استخراج نفت خام از مخازن، گازی به نام «گاز همراه» نیز خارج می‌شود که ارزش اقتصادی بسیار بالایی دارد. این گازها پس از جداسازی، ثروتی نهفته‌اند که می‌توانند در بخش‌های خانگی و صنعتی مصرف شده یا به عنوان خوراک ارزشمند و استراتژیک به واحدهای پتروشیمی ارسال شوند. عضو کمیسیون انرژی مجلس ادامه داد: اجرای سنگین این گازها شامل پروپان، بوتان و اتان،

زمستان، میدان نبرد نهایی برای شبکه گاز است

تلاقی سرما و ناترازی



مصرف نفت گاز، و محدودیت فعالیت صنایع و در نهایت انتقال فشار از یک بخش انرژی به بخش دیگر منجر شود. از این منظر، زمستان امسال آزمونی برای یک حلقه منفرد از زنجیره انرژی نیست؛ بلکه آزمونی برای تاب‌آوری مجموعه‌ای از زیرساخت‌هاست که باید همزمان پاسخگوی مصرف خانوار، نیروگاه، صنعت و سایر بخش‌های اقتصادی باشند.

زمستان؛ آزمون واقعی ناترازی گاز

ناترازی گاز در ماه‌های گرم سال نیز وجود دارد، اما با کاهش دما ابعاد آن آشکارتر می‌شود. در تابستان، بخشی از ظرفیت یک کشور امکان پاسخگویی همزمان به بخش‌های مختلف مصرف را فراهم می‌کند؛ اما با ورود به فصل سرد، افزایش مصرف بخش خانگی و تجاری، اولویت تأمین این بخش را افزایش می‌دهد و در نتیجه نیروگاه‌ها و صنایع ممکن است با محدودیت بیشتری مواجه شوند. تجربه سال‌های گذشته نشان داده است که فشار زمستانی بر شبکه گاز، در نهایت می‌تواند از یک مسئله صرفاً گازی فراتر برود و به تولید برق، فعالیت صنایع و تأمین سوخت مایع نیز سرایت کند. در

عضو هیئت رئیسه کمیسیون انرژی مجلس:

جهش قیمت گازوئیل در آمریکا و اروپا فراتر از نفت خام است

و جهان ناچارند تاوان جنگ افزوری‌های نامشروع و قمار واشنگتن را بپردازند. نماینده مردم زرنندو کوهبنان در مجلس، با بیان اینکه افزایش بهای سوخت نه تنها اقتصادهای بزرگ، بلکه کشورهای در حال توسعه و فاقد تاب‌آوری مالی را به شدت تحت فشار قرار داده و اعتراضات گسترده‌ای را رقم زده است، عنوان کرد: قیمت نفت بارها مرز ۱۰۰ دلار را رد کرده و بهای گاز طبیعی و انواع سوخت اوج گرفته است. بر اساس آمارهای معتبر از جمله گزارش‌های کمیسیون اروپا، متوسط قیمت گازوئیل در اتحادیه اروپا به ۲.۱۵۹ یورو در هر لیتر رسیده که بالاترین رقم ثبت‌شده از سال ۲۰۰۵ است و بر کردن یک باک ۵۰ لیتری را به حدود ۱۰۸ یورو رسانده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد میانگین قیمت گازوئیل در اروپا از ابتدای سال ۲۰۲۶ تاکنون نزدیک به ۴۰ درصد و قیمت بنزین حدود ۲۹ درصد رشد داشته است. وی ادامه داد: همچنین صادرات گازوئیل پالایشگاه‌های بزرگ خاورمیانه به یک چهارم سطح پیشین سقوط کرده و زیرساخت‌های پالایشی روسیه نیز دچار اختلال جدی شده‌اند.

قابل تحویل به مصرف‌کنندگان کاسته می‌شود. وضعیت پالایش، فشار شبکه، ظرفیت انتقال، تعمیرات و زمان باگشت واحدهای تولیدی همگی در میزان گاز قابل عرضه نقش دارند. با این حال، همین موضوع اهمیت پایداری تولید را در فصل سرد نشان می‌دهد؛ در زمستان تنها مقدار اسمی تولید اهمیت ندارد، بلکه تدام و قابلیت اتکای این ظرفیت نیز تعیین‌کننده است.

ذخیره سوخت مایع؛ ضربه‌گیر زمستانی نیروگاه‌ها

یکی از مهم‌ترین اقداماتی که پیش از فصل سرد انجام شده، افزایش ذخایر سوخت مایع نیروگاه‌هاست. بر اساس آخرین آمار اعلام شده در شهریور، ذخایر نفت گاز نیروگاه‌ها به ۳.۲ میلیارد لیتر رسیده است. میانگین مصرف روزانه نفت گاز نیروگاهی در نیمه نخست سال حدود ۷ تا ۸ میلیون لیتر اعلام شده؛ با این حال، در فصل سرد و در شرایط محدودیت گاز، میزان مصرف این سوخت می‌تواند افزایش پیدا کند. عدد ۳.۲ میلیارد لیتر در نگاه نخست قابل توجه است، اما برای ارزیابی میزان آمادگی زمستانی نمی‌توان صرفاً حجم ذخیره را ملاک قرار داد. باید مشخص باشد چه تعداد نیروگاه امکان استفاده از این سوخت را دارند. ظرفیت انتقال و تخلیه سوخت به این نیروگاه‌ها چقدر است و در صورت افزایش مصرف، این ذخایر با چه سرعتی مصرف خواهند شد. از سوی دیگر، نفت گاز تنها در اختیار نیروگاه‌ها نیست. صنایع، بخش حمل‌ونقل و کشاورزی نیز از مصرف‌کنندگان عمده این فراورده هستند و طبق آمار اعلام شده، مصرف غیرنیروگاهی نفت گاز حدود ۸۰ میلیون لیتر در روز است. بنابراین افزایش ذخایر نیروگاهی، اگرچه حاشیه اطمینانی برای عبور از دوره‌های محدودیت گاز ایجاد می‌کند، به معنای حل مسئله سوخت کشور نیست. خود زنجیره تأمین سوخت مایع نیز در شرایط افزایش تقاضا با محدودیت‌هایی در حوزه عرضه، انتقال و توزیع مواجه است. در واقع، سوخت مایع در این معادله بیشتر نقش ضربه‌گیر را دارد؛ یعنی می‌تواند بخشی از فشار وارد شده به نیروگاه‌ها در زمان کاهش گازرسانی را جذب کند، اما جایگزین پایدار برای ظرفیت گازرسانی نیست.

عضو کمیسیون انرژی مجلس:

بهینه‌سازی انرژی باید به یک بازار اقتصادی جذاب تبدیل شود

عضو کمیسیون انرژی مجلس گفت: بهینه‌سازی مصرف، به معنای صرفه‌جویی و خاموشی نیست، بلکه باید به یک صنعت، بازار اقتصادی جذاب و فرصت سرمایه‌گذاری تبدیل شود. محمد طرا مغلولی، با اشاره به چالش‌های پیش‌رو در صنعت انرژی و ناترازی‌های برق و گاز در کشور گفت: مسئله اصلی انرژی در کشور ما بیش از آنکه کمبود منابع یا توان مهندسی باشد، ناشی از چالش‌های عمیق در ساختار اقتصاد و حکمرانی انرژی است. ایران با برخورداری از منابع عظیم نفت و گاز و سابقه‌ای دیرینه در صنعت برق، امروز نباید با کمبود سرمایه‌گذاری و ناترازی روبه‌رو باشد؛ بنابراین ریشه این بحران را نباید صرفاً در بخش تولید جست‌وجو کرد. وی افزود: سال‌ها در کشور با نگاه صرفاً سخت‌افزاری و مهندسی با انرژی برخورد شده است؛ به این معنا که با افزایش مصرف، تنها راهکار راد را احداث نیروگاه و افزایش استخراج گاز دیده‌ایم. در حالی که توسعه ظرفیت تولید لازم است اما به هیچ وجه کافی نیست. انرژی علاوه بر یک کالای فنی، مؤلفه‌ای حیاتی در امنیت ملی و اقتصاد است و هر تصمیم در این حوزه مستقیماً بر تولید، تورم، اشتغال

تحلیلگر ارشد بین‌المللی بازار نفت و انرژی: شوک بعدی بازار نفت از پالایشگاه‌ها می‌آید

یک تحلیلگر ارشد بین‌المللی بازار نفت و انرژی گفت: بحران نفت دیگر فقط به چاه‌های استخراج محدود نمی‌شود، بلکه به طور مستقیم به تأسیسات پالایشگاهی اصابت کرده به گونه‌ای که اختلال در عرضه فراورده، به گلوگاه تازه بازارهای جهانی تبدیل شده است. فریدون برکشلی با تحلیل ریشه‌های سردرگمی بازار نفت در سال ۲۰۲۶ و علل ورود قیمت‌ها به کانال سه‌رقمی اظهار داشت: ساختارهای مرسوم عرضه و تقاضا در بازار انرژی جهان در حال حاضر به شدت مبهم و کدر شده است به طوری که ابعاد دقیق صادرات نفت خام از حوزه خلیج فارس و حجم واقعی تقاضای مصرف‌کنندگان برای بازیگران بازار در هاله‌ای از بی‌خبری قرار دارد. وی توضیح داد: تولید و صادرات نفت خام عربستان سعودی به عنوان سنتی‌ترین تولیدکننده شناور که به اقتصادی شرایط جهانی میزان تولید خود را تغییر می‌داد با شرایط جدیدی روبه‌روست و از سوی دیگر نیز سازمان کشورهای صادرکننده نفت اوپک نیز با فتنی چشم‌گیر روبه‌روست زیرا حجم تولید عربستان در هفته منتهی به ۱۰ سپتامبر به زیر ۶ میلیون بشکه در روز سقوط کرده است. این تنگنا تا جایی پیش رفته که آرامکو حتی در پوشش تعهدات بلندمدت و قراردادهای مدت‌دار خود با دشواری‌های عملیاتی روبه‌روست. برکشلی تصریح کرد: در غیاب این حجم از نفت، انبارها و ذخایر استراتژیک کشورهای مصرف‌کننده بار تعادل بازار را به دوش کشیده‌اند. در این میان، چین که ۴ دهه پیش‌ران رشد تقاضا در اقتصاد جهانی به شمار می‌رفت، تغییر نقش داده و در قامت عرضه‌کننده وارد میدان شده است. این تحلیلگر ارشد بین‌المللی تأکید کرد: برآوردها حاکی است یکن‌باتیک به زیر ذخایر تجاری و استراتژیک ۱.۵ میلیارد بشکه‌ای خود، ضمن کاستن ۵.۵ میلیون بشکه از مصرف روزانه داخلی، جریان صادرات نفت خام و فراورده از انبارها به بازار را کمی زده است. هم‌زمان، اقتصادهای صنعتی عضو آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) نیز بر مبنای پیمان ۱۹۷۵ از آاسازی ذخایر اضطراری ۹۰ روزه را در دستور کار قرار داده‌اند تا در این مقطع زمانی، تخلیه مخازن، جای خالی شبکه‌های از دست رفته را پر کنند. وی با تأکید بر اینکه اتکا انرژی دارمیان نمی‌کند، افزود: بحران اکنون به لایه پایین‌دست سرایت کرده است زیرا به طور میانگین ۴۰ درصد از هزینه‌های نفت خام به‌بختین تبدیل می‌شود آن‌هم در شرایطی که حاشیه سود پالایشی و ضرب بهره‌برداری پالایشگاه‌ها در ایالات متحده و اروپا به دلیل سال‌ها فرسودگی، کمبود سرمایه‌گذاری، دوره‌های تعمیراتی و رخدادهای ناخواسته به حضیض چند سال اخیر رسیده است. به گفته برکشلی، این شرایط با این معناست که حتی در صورت وفور نفت خام، کمبود بنزین و گازوئیل در جایگاه‌های سوخت به طور مستقیم به مصرف‌کننده نهایی تحمیل می‌شود. وی نسبت به پیامدهای اتمام ذخیره‌سازی‌ها هشدار داد و یادآور شد: با تخلیه کامل ذخایر تجاری و استراتژیک تا انتهای سه‌ماهه چهارم سال جاری میلادی، ضربه‌گیر بازار از میان خواهد رفت و مسابقه جهانی برای بازتأمین ذخایر (Replenishment) آغاز می‌شود؛ آن‌هم درست در زمانی که بخش زیادی از مخازن مصرف‌کنندگان به دلیل برداشت‌های فراتر از سقف مجاز، از مدار خارج شده و نیازمند اورهال و تعمیرات اساسی هستند. برکشلی در ادامه به عبور بهای نفت برنت از مرز ۱۰۸ دلار اشاره کرد و با تأکید بر اینکه این رقم فراتر از یک نوسان ساده معاملاتی و در حکم هشدار برای راهبردی برای انرژی جهان است، گفت: این تراز قیمتی نشان می‌دهد نفت روی خطوط گسل ژئوپلیتیک استقرار یافته است. به عقیده این تحلیلگر بین‌المللی، در چنین شرایطی، این احتمال وجود دارد که تلاطم‌های متحده برای در امان ماندن از تلاطم‌های جهانی، با تکیه بر تولید داخلی و همکاری با کشورهای قاره آمریکا نظیر کانادا، مکزیک و برزیل، حساب خود را از سایر مناطق جدا کرده و زیرساخت یک اوپک منطقه‌ای در قاره آمریکا را پی‌ریزی کند. وی سیاست‌های صرفه‌جویی و خاموشی نیست، بلکه باید به یک صنعت، بازار اقتصادی جذاب و فرصت سرمایه‌گذاری تبدیل شود. هزینه آزاد کردن یک مگاوات ظرفیت از طریق بهینه‌سازی، بسیار کمتر از احداث یک مگاوات نیروگاه حرارتی جدید است. به عنوان نمونه، در بخش کشاورزی با یک اقدام فنی ساده مانند تبدیل موتورهای ۸۰ کیلوواتی به ۵۰ کیلوواتی، می‌توان بدون صرف هزینه‌های سنگین نیروگاه‌سازی، هزاران مگاوات ظرفیت آزاد کرد و ناترازی شبکه را کاهش داد.

نایب رئیس کمیسیون اصل نود:

طرح خروج از NPT در دستور مجلس قرار گیرد

نایب رئیس کمیسیون اصل نود خواستار در دستور قرار گرفتن طرح سه فوریتی خروج ایران از معاهده NPT شد. حسینعلی حاجی دلیگانی در جلسه علنی وینناری مجلس در تذکری گفت: اخیرا تعدادی از نمایندگان طرح سه‌فوریتی خروج از معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) را ارائه داده‌اند که لازم است هیات رئیسه این طرح را در دستور کار قرار دهد چرا که با توجه به شرایط خاص کشور، مانند در NPT چیزی جز ضرر برای کشور ندارد. نماینده شاهین شهر در مجلس بیان کرد: شورای حکام پرونده ایران را به شورای امنیت برده است؛ با توجه به این شرایط نباید بیش از این متضرر شویم و مصلحت کشور این است که از NPT خارج شویم.

واکنش تند حماس به اقدامات تحریک آمیز نتانیاهو در قدس اشغالی

در ادامه پیام‌های بازید جنجالی بنیامین نتانیاهو از دیوار براق و تونل‌های زیر مسجدالاقصی، جنبش حماس با صدور بیانیه‌ای فوری، این اقدام نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی را تجاوزی آشکار به هویت این مکان مقدس دانسته و خواستار بسیج عمومی برای دفاع از قدس شریف شد. این جنبش در واکنش به تداوم تعرضات مقامات رژیم صهیونیستی به مقدسات اسلامی اعلام کرد که ورود نتانیاهو به تونل‌ها و حفاری‌های زیر مسجدالاقصی و دیوار البراق، تعرضی صریح به هویت و جایگاه مسجدالاقصی است. حماس تأکید کرد که حفاری‌ها، اقدامات تحریک‌آمیز و آیین‌های اجرا شده توسط رژیم صهیونیستی هرگز نخواهد توانست هویت مسجدالاقصی را تغییر داده یا نشانه‌های اسلامی آن را محو کند. در بیانیه حماس آمده است: «تلاش‌های اشغالگران برای تحمیل واقعیت‌های جدید در قدس و مسجدالاقصی، هیچ حق قانونی یا شرعی برای آن‌ها در مقدسات ما ایجاد نخواهد کرد.»

حمله پهلادی گسترده اوکراین و توقف پروازها در فرودگاه‌های مسکو

آژانس فدرال حمل‌ونقل هوایی روسیه اعلام کرد که در پی حملات پهلادی سنگین از سوی اوکراین و شرایط امنیتی، پروازها در دو فرودگاه مسکو متوقف شده است. وزارت دفاع روسیه طی شب‌گذشته، ۱۱۰۰ پهلپاد اوکراینی را رهگیری و منهدم کرد. آژانس فدرال حمل و نقل هوایی روسیه اعلام کرد که به دلیل شرایط امنیتی در پی حملات پهلادی از سوی اوکراین فرودگاه‌های «شرمتیوو» و «ونوکوو» مسکو به‌طور موقت پذیرش و اعزام پروازها را متوقف کردند. وزارت دفاع روسیه روز یکشنبه اعلام کرد که یگان‌های پدافند هوایی این کشور طی شب‌گذشته، ۱۱۰۰ پهلپاد اوکراینی را رهگیری و منهدم کردند. به نقل از پایگاه خبری میدل ایست آبزور، پیش‌تر در ساعات پایانی یکشنبه شب به وقت محلی، پروازها در فرودگاه‌های «دومودوو» و «ژوکوفسکی» مسکو دچار اختلال شده و سپس به روال عادی بازگشته بودند. به گفته سرگئی سوبیانین، شهردار مسکو، حدود ۲۰۰ پهلپاد بر فراز پایتخت روسیه سرنگون شدند.

کره شمالی یک موشک بالستیک شلیک کرد

کره جنوبی و ژاپن اعلام کردند کره شمالی روز یکشنبه یک موشک بالستیک از سواحل شرقی شلیک کرده است.

کره شمالی روز یکشنبه یک موشک بالستیک از سواحل شرقی خود به سمت دریا شلیک کرد؛ اقدامی که کره جنوبی و ژاپن آن را تأیید کرده‌اند. ارتش کره جنوبی اعلام کرد پیونگ‌یانگ دست‌کم یک پرتابه را به سوی دریای شرقی شلیک کرده است. خبرگزاری یونپاپ به نقل از سند مشترک ارتش کره جنوبی گزارش داد که این نهاد پرتاب موشک را شناسایی کرده، اما جزئیات بیشتری درباره نوع موشک، مسیر پرواز یا مسافت طی شده ارائه نکرده است. ژاپن نیز اعلام کرد برآورد می‌شود این پرتابه خارج از منطقه انحصاری اقتصادی این کشور سقوط کرده باشد. خبرگزاری کیودو این موضوع را گزارش کرده است. این پرتاب چند روز پس از آن انجام شد که کره شمالی از یک آزمایش دریایی تحت رهبری آمریکا که با مشارکت کره جنوبی و ژاپن برگزار شده بود، انتقاد کرد. این آزمایش از ۲۹ اوت تا ۱۰ سپتامبر در نزدیکی جزیره گوام در اقیانوس آرام برگزار شد.

مدرسه میناب به یکی از نمادهای مناقشه حقوقی بر سر جنگ ایران و آمریکا تبدیل شده است؛ حمله‌ای که پس از گذشت هفت ماه، از میدان نبرد فراتر رفته و به موضوعی در محافل حقوقی، سیاسی و افکار عمومی جهان تبدیل شده است. گزارش هیأت حقیقت‌یاب سازمان ملل درباره احتمال نقض حقوق بشردوستانه، پرسش‌ها درباره مسئولیت تصمیم‌گیرندگان این عملیات را پررنگ‌تر کرده است.

جنایات آمریکا علیه شهروندان غیرنظامی در نخستین ساعات تجاوز غیرقانونی علیه مردم ایران در روز ۹ اسفند، با حمله به مدرسه شجره طیبه در میناب و ورزشگاه لامرد، تنها گوشه‌ای از مجموعه جنایات جنگی و فجیایی است که در طول ۷ ماه گذشته از سوی واشنگتن به شهروندان ایرانی تحمیل شده است.

با گذشت نزدیک به ۷ ماه از آغاز جنگ، در محافل بین‌المللی و سیاسی، عده بیشتری از تحلیل‌گران و حقوق‌دانان را نسبت به حقایق این جنگ غیرقانونی آگاه کرده است و بسیار از افرادی که تا پیش از این نسبت به روایت‌های جنایت‌بانوعی بدبینی با تردید نگاه می‌کردند، اکنون به جمع حامیان پاسخگو کردن دولت آمریکا و رسیدگی حقوقی و سیاسی به عملکرد عاملان و آمران این جنایات پیوسته‌اند.

دولت آمریکا باید پاسخگو شود در طول ماه‌های گذشته انتشار گزارش‌های متعدد از جنایات ارتش آمریکا علیه شهروندان غیرنظامی و زیرساخت‌های حیاتی ایران باعث شد تا بسیاری از تحلیل‌گران و کارشناسان آمریکایی خواستار رسیدگی نهاد‌های داخلی از آمریکا به عملکرد دولت در جنگ شوند.

جان سیلر، کهنه‌سرباز آمریکایی، در ۱۲ شهریور در یادداشتی برای «اورنج کانتی رجیستر» نوشت که بر اساس نظریه جان بوید، استراتژیست ارشد فقید نظامی آمریکا، جنگ در سه سطح فیزیکی، ذهنی و اخلاقی رخ می‌دهد. به باور بوید، در این میان سطح اخلاقی، قوی‌ترین و تعیین‌کننده‌ترین بعد نبرد است. مقاله جان سایلر تأکید می‌کند

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: تا زمانی که شروط ایران و تعهدات آمریکایی‌ها اجرانشود، هیچ روزنه‌ای برای بازگشت به شرایط پیشین مذاکره و باز شدن تنگه هرمز وجود نخواهد داشت.

محمدباقر قالیباف در نطق پیش از دستور جلسه علنی اظهار کرد: در آستانه سالروز آغاز جنگ تحمیلی اول علیه ملت مقاوم ایران در ۳۱ شهریور ماه ۱۳۵۹ و هفته دفاع مقدس هستیم. هفته دفاع مقدس، صرفاً بازخوانی یک خاطره تاریخی نیست، بلکه یک تجربه زیسته و آزموده شده برای حراست از استقلال و عزت ملی در برابر هجمه دشمن است. قالیباف تأکید کرد: ما معتقدیم دوگانه جنگ یا مذاکره واقعی نیست، بلکه هم باید جنگید و هم مذاکره کرد. باید معقول و متقدرانه جنگید و در زمان مناسب با اقتدار و عقلانیت مذاکره کرد. وی ادامه داد: یعنی در لحظه لازم با تمام توان نظامی که داریم، دشمن را عقب زده

تا زمانی که شروط ما محقق نشود، مذاکره انجام نخواهد شد

رئیس مجلس:

و به او ضرباتی مهلک وارد نماییم، اما در زمانی که پیروزی میدانی قابل توجه به دست آورده ایم و دشمن در ضعف است، با ابزار دیپلماسی، این امتیازات را تثبیت کنیم تا اینکه با تحمیل شکست به دشمن و همچنین تقویت مولفه‌های قدرت خود به مرحله بازاندزگی برسیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: امروز در صحنه دیپلماسی نیز مواضع ما کاملاً روشن، عقلانی و غیرقابل معامله است. و انتقال پیام‌ها و تبیین شروط ما از طریق مینابی‌ها با صراحت به طرف مقابل انجام شده و دشمن به خوبی می‌داند که مسیر فریب و تحمیل یک طرفه بسته است و تا زمانی که این شروط محقق نشده و حقوق حقه ملت ایران به رسمیت شناخته نشود و تعهدات آمریکایی‌ها اجرانشود، هیچ روزنه‌ای برای بازگشت به شرایط پیشین مذاکره و باز شدن تنگه هرمز وجود نخواهد داشت.

ماموریت حقیقت‌یاب سازمان ملل بر فجایع ۹ اسفند مهر تأیید زد؛

میناب، زخمی بر چهره اعتبار واشنگتن



گزارش ماموریت حقیقت‌یاب بخش بزرگی از بدنه شواهد موجود در مورد جنایات آمریکا در ایران را نادیده گرفته است و صرفاً به دو مورد خاص پرداخته است. باید یک‌ه دو جنایت «لامرد» و «میناب» در نخستین روز این تجاوز غیرقانونی، صرفاً گوشه‌ای از جنایات گسترده آمریکا علیه مردم ایران در تجاوز نظامی اخیر هستند و ده‌ها جنایت دیگر از جمله حملات به اماکن مسکونی، زیرساخت‌های آب‌آشامیدنی و برق، زیرساخت‌های حمل و نقل، کارخانه‌های صنعتی و زیرساخت‌های انرژی، پالایشگاه‌ها و صنایع پتروشیمی از جمله دیگر جنایات آمریکا در ۷ ماه گذشته بودند.

در کنار تمام گزارش‌ها و شواهد واضح موجود از عملکرد جنایتکارانه آمریکا در تجاوز نظامی علیه ایران، انتشار گزارش ماموریت حقیقت‌یاب سازمان ملل متحد نیز به عنوان بزرگی دیگر از شواهد در اثبات اقدام‌های جنایتکارانه واشنگتن به بدنه شواهد موجود اضافه شد.

به گفته اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت امور خارجه، در سفر به لامرد، برای بررسی جنایات جنگی آمریکا نیاز به کمیته حقیقت‌یاب وجود ندارد. وی تأکید کرد: «حقیقت روشن است و در رابطه با جنایات علیه لامرد نیازی به یافتن حقیقت نداریم؛ حقیقت بسیار محرز و واضح در پیش چشم جامعه جهانی است و از همان روز اول روشن بود، هم قربانیان مشخص هستند و هم سلاح ممنوعه‌ای که استفاده شده و خودشان به آن افتخار کرده‌اند و چیزی برای کتمان و حاشا وجود ندارد.»

مهر تأیید نهاد‌های بین‌المللی بر جنایات جنگی

در کنار تمام گزارش‌ها و شواهد واضح موجود از عملکرد جنایتکارانه آمریکا در تجاوز نظامی علیه ایران، انتشار گزارش ماموریت حقیقت‌یاب سازمان ملل متحد نیز به عنوان بزرگی دیگر از شواهد در اثبات اقدام‌های جنایتکارانه واشنگتن به بدنه شواهد موجود اضافه شد. به گفته اسماعیل بقائی، سخنگوی وزارت امور خارجه، در سفر به لامرد، برای بررسی جنایات جنگی آمریکا نیاز به کمیته حقیقت‌یاب وجود ندارد. وی تأکید کرد: «حقیقت روشن است و در رابطه با جنایات علیه لامرد نیازی به یافتن حقیقت نداریم؛ حقیقت بسیار محرز و واضح در پیش چشم جامعه جهانی است و از همان روز اول روشن بود، هم قربانیان مشخص هستند و هم سلاح ممنوعه‌ای که استفاده شده و خودشان به آن افتخار کرده‌اند و چیزی برای کتمان و حاشا وجود ندارد.»

ترکش‌های جنگ با ایران به اوکراین، آلمان و ژاپن رسید؛

بحران بی‌سلاحی در اردوگاه غرب

موشک پاتریوت، یک سوم موشک‌های تاماهاوک و تقریباً نیمی از موشک‌های دقیق و رهگیرهای سامانه پدافندی تاد را در جنگ علیه ایران استفاده کرده است. دفتر بودجه کنگره گفت که آمریکا احتمالاً از ژوئن ۲۰۲۵ تا کنون تاد و سوم موجودی رهگیرهای پدافند موشکی خود را استفاده کرده است. با وجود این گزارش‌ها، مقامات مختلف آمریکایی از جمله رئیس‌جمهور آمریکا دونالد ترامپ، همچنان کاهش ذخایر موشکی آمریکا را رد می‌کنند. پیش از این رئیس‌جمهور آمریکا دونالد ترامپ هرگونه کمبود را رد کرد و حتی در پیامی در تروث سوشال، افشاکنندگان کاهش ذخایر موشکی آمریکا را «خائن» خطاب کرد. کمبود ذخایر تنها بر آمریکا و اروپا و غرب آسیا تأثیر نمی‌گذارد. در آوریل، آمریکا به ژاپن گفت که تحویل تاماهاوک‌هایش تادو سال به تعویق می‌افند.

عدد «۲۰۰» و روایت یک استقامت تاریخی در ایران

سیدروح الله حسینی، فعال سیاسی

تاریخ معاصر ایران را نمی‌توان صرفاً با فراز و فرودهای سیاسی، جنگ‌ها، تحریم‌ها و منازعات بین‌المللی توضیح داد. در وراای همه این رخدادها، یک عنصر مهم و تعیین‌کننده وجود دارد که در بسیاری از مقاطع تاریخ چهار دهه اخیر ایران خود را نشان داده است: مسئله استقلال، هویت ملی و نسبت میان مردم و نظام سیاسی.

جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ در شرایطی شکل گرفت که جامعه ایران شاهد یک تحول بزرگ سیاسی و اجتماعی بود. انقلاب اسلامی، با رهبری حضرت امام خمینی (ره) و مشارکت گسترده افشار مختلف جامعه، ساختار سیاسی پیشین را دگرگون کرد و نظام جمهوری اسلامی را در سال ۱۳۵۷ بنیان نهاد. از همان سال‌های نخست، نظام جدید با مجموعه‌ای از بحران‌ها، منازعات داخلی، فشارهای خارجی و سپس جنگ ایران و عراق مواجه شد.

مجموعه این رخدادها بخشی از یک تاریخ طولانی از فشار خارجی و تلاش برای محدود کردن استقلال ایران تلقی می‌شود. با این همه، یک واقعیت تاریخی قابل انکار نیست و همه کارشناسان به این نظر هستند که جمهوری اسلامی طی نزدیک به پنج دهه با بحران‌های متعدد مواجه شده و همچنان به حیات سیاسی خود ادامه داده است.

امروز، هنگامی که از «استقامت ایران» سخن گفته می‌شود، مقصود تنها مقاومت نظامی نیست. استقامت را می‌توان در توانایی جامعه برای تحمل بحران، حفظ نهاد‌های علمی و آموزشی، توسعه زیرساخت‌ها، استمرار فعالیت اقتصادی، تولید دانش و بازسازی پس از جنگ و همچنین در استمرار بحث عمومی درباره آینده کشور مشاهده کرد. در چنین زمینه‌ای، یادآوری حضور شبانه مردم در خیابان‌ها که به رکورد تاریخی «دویستمین» شب می‌رسد، برگزاری مانور نظامی صدو ده گردان جانفدایان و نیز فرارسیدن ۴۶ امین سالگرد آغاز دفاع مقدس، فرصت مناسبی برای بازخوانی مفهوم «ایران» در حافظه تاریخی جامعه ایرانی فراهم می‌کند.

انقلاب اسلامی ایران یکی از مهم‌ترین تحولات سیاسی قرن بیستم در خاورمیانه بود. حضرت امام خمینی (ره) به عنوان رهبر انقلاب، توانست بخش بزرگی از نیروهای اجتماعی مخالف حکومت پهلوی را حول شعارهایی همچون استقلال، مبارزه با سلطه خارجی، عدالت و ایجاد نظامی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی بسیج کند.

پیروزی انقلاب در بهمن ۱۳۵۷ به پایان نظام سلطنتی انجامید و در فروردین ۱۳۵۸ جمهوری اسلامی در همه‌پرسی به رأی گذاشته شد. پس از آن، ساختار سیاسی جدید به تدریج نهاد‌های خود را ایجاد کرد و قانون اساسی جمهوری اسلامی در همان سال به تصویب رسید.

از منظر حامیان انقلاب، این تحول را باید نتیجه تلاش تاریخی مردم ایران برای دستیابی به استقلال سیاسی و رهایی از وابستگی دانست. آنان معتقدند انقلاب، مناسبات قدرت در ایران و منطقه را تغییر داد و ایران را از یک متحد مهم غرب در دوران پهلوی به کشوری باسیاست خارجی مستقل تبدیل کرد که شعار «نه شرقی و نه غربی» سرلوحه کار سران نظام، قرار گرفت. در ادامه انقلاب اسلامی ایران به یکی از ماندگارترین تحولات سیاسی منطقه تبدیل شد و نظامی سیاسی را ایجاد کرد که پس از آن با مجموعه‌ای از بحران‌های داخلی و خارجی روبه‌رو شد.

هیچ تحلیلی درباره جمهوری اسلامی بدون توجه به نقش مردم ایران کامل نیست. یکی از مهم‌ترین عوامل بقای نظام، حضور پرشور و میلیونی جامعه در حمایت از کشور و نهاد‌های نظام بوده است که در انتخابات، راهپیمایی‌ها، مراسم ملی و مذهبی، دفاع مقدس و همچنین فعالیت‌های اجتماعی و امدادی، هر بار بیشتر از پیش، حضور فعال و رکودر شکن دارند.

دویستمین شب حضور باشکوه مردم شریف ایران، بعد از حمله غیرقانونی آمریکا و رژیم صهیونیستی ما را به این نتیجه می‌رساند که خیابان در چنین شرایطی فقط یک فضای فیزیکی نیست، بلکه به فضای نمایش همبستگی، هویت و نگرانی‌های مشترک تبدیل می‌شود. حضور شبانه مردم، فارغ از اینکه همه شرکت‌کنندگان چه انگیزه سیاسی یا اجتماعی مشخصی داشته باشند، یک پیام مهم درباره اهمیت مسئله امنیت و سرنوشت کشور در افکار عمومی دارد.

مافیای بلیط قطار؛

ردپای ربات‌ها در پیش فروش بلیط قطار

پیش فروش بلیط قطار شنبه ۲۸ شهریور یکبار دیگر سناریوی وجود مافیای این حوزه را تقویت کرد.

سایت رجا و بقیه پلتفرم‌های آنلاین از ساعت هشت و ۳۰ دقیقه صبح در دسترس مسافران قرار گرفتند. پنج دقیقه بعد ظرفیت اغلب قطارها تکمیل شد. در همان ساعات ابتدایی پیش فروش، آگهی‌های زیادی از بلیط قطار مهر ۱۴۰۵ در دیوار و سایر پلتفرم‌ها بازرگاری شد. یکی از اعضای انجمن صنفی دفاتر مسافرتی ربات‌های نرم‌افزاری و ابزارهای خرید خودکار را مقصر معرفی کرده است. خود دفاتر مسافرتی هم جزو متهم‌ها هستند. نشانه این اتفاق نیز می‌تواند تغییر مشخصات مسافر توسط واسطه‌ها از طریق پتل‌های مخصوص باشد.

تکمیل ظرفیت پیش فروش بلیط قطار در چند دقیقه

راه‌آهن ایران عرضه صندلی‌ها را به صورت دوره‌ای و یک‌ماهه انجام می‌دهد. بر اساس سازوکار اعلام شده سهم مشخصی به سایت‌ها اختصاص پیدا می‌کند و بخش دیگری از طریق دفاتر و آژانس‌های مسافرتی به متقاضیان حضوری واگذار می‌شود. سهمیه پلتفرم‌های اینترنتی هم در آغاز هر دوره ظرف مدت کمتر از چند دقیقه به وضعیت اتمام موجودی تغییر حالت می‌دهد.

بلیط قطار بلیط یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان تهران به مشهد در سایت دیوار با قیمت دو میلیون و ۳۰۰ هزار تومان برای فروش گذاشته شده است

مسافران عادی موقع ثبت مشخصات فردی در سامانه‌های فروش اینترنتی با خطای نبود صندلی مواجه می‌شوند. سرعت اتمام سهمیه‌ها به شکلی است که حتی انتخاب دو صندلی کنار هم برای اعضای یک خانواده ممکن نیست. در مواردی نادر که خرید موفق انجام می‌شود، دو همراه در دو کوبه مجزا یاد و اوگن مختلف با فاصله زیاد جای می‌گیرند.

نمایندگان تشکل‌های صنفی دفاتر خدمات مسافرتی علت این پدیده را استفاده از کدهای نرم‌افزاری و ربات‌های خریداری می‌دانند. این سامانه‌های خودکار با دور زدن محدودیت‌های کاربری عادی سفارش‌ها را در کسری از ثانیه ثبت و نهایی می‌کنند. در چنین شرایطی سرعت ثبت اطلاعات به وسیله کاربر انسانی توان رقابت با فرآیندهای نرم‌افزاری هدایت شده را ندارد. این رویه باعث خروج سریع سهمیه‌ها از دسترس عموم مردم در همان دقایق نخست می‌شود. دفاتر فروش حضوری نیز اغلب با قطعی سرور یا تکمیل همزمان ظرفیت در سیستم مرکزی مواجه می‌شوند. نتیجه این فرآیند ناکامی متقاضیان واقعی و متمركز شدن سهمیه‌های سفر در دست واسطه‌هاست. تکرار مداوم این رویداد در دوره‌های پیاپی تقاضای مسافران را ناباشته کرده است. کاربران متعددی گزارش داده‌اند که با وجود ورود به سامانه در ثانیه نخست باگشایی امکان عبور از مرحله انتخاب صندلی را پیدا نکرده‌اند.

بلیط قطار چطور سر از دیوار درمی‌آورد؟
در حالی که سایت‌های رسمی فروش از اتمام قطعی صندلی‌ها خبر می‌دهند، همان بلیط‌ها بلافاصله در سایت‌های ثبت آگهی اینترنتی عرضه می‌شوند. جست‌وجوی نام مسیرهای پرتردد در وبسترهای آگهی آنلاین فهرست بلندی از صندلی‌های آزاد رزرو شده با مشخصات همان قطارهای تکمیل شده را در اختیار کاربر قرار می‌دهد. فروشنده‌ها در این پلتفرم‌ها صندلی‌ها را با قیمتی بالاتر از نرخ مصوب برای فروش می‌گذارند. مثلا برای سفر ریلی روز ۲۱ مهر در مسیر تهران به مشهد سایت‌های مجاز فروش هیچ ظرفیتی برای مسافران نشان نمی‌دهند. با این حال در پلتفرم دیوار برای همان ساعت حرکت و همان قطارها آگهی‌های فعال فروش وجود دارد. رقم پیشنهادی فروشنده‌ها نیز تا دو میلیون و ۳۰۰ هزار تومان برای هر بلیط یک تعیین شده است. همین بلیط به قیمت یک میلیون و ۶۷۵ هزار تومان در سایت رجا برای فروش گذاشته شد که خب ظرفیت آن در ساعات ابتدایی پیش فروش تکمیل شد. گاهی اوقات واسطه‌ها پس از دریافت وجه مشخصات مسافر را از طریق پتل‌های در اختیار خود جایگزین نام قبلی می‌کنند. این جابه‌جایی اسامی نشان‌دهنده دسترسی‌های فراتر از سازوکار یک خریدار معمولی به سامانه‌های رزرو است و می‌تواند رد پایی از آنها باشد.

دوشنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۵ • شماره پیاپی ۳۲۵۸

www.roozgarpress.ir

اقتصاد

خبر ویژه

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس تأکید کرد:

ضرورت مهار ریشه‌های تورم

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با تأکید بر ضرورت مهار ریشه‌های تورم کالاهای اساسی، گفت: دولت در کنار اتخاذ سیاست‌های مؤثر برای کنترل تورم باید حمایت معیشتی از دهک‌های پایین و کارمندان را افزایش دهد و منابع مورد نیاز آن را از محل صرفه‌جویی در هزینه‌های دولت تأمین کند؛ چراکه اقشار کم‌درآمد در شرایط فعلی بیشترین آسیب را از افزایش قیمت‌ها متحمل می‌شوند. جبار کوچکی نژاد با اشاره به ضرورت مهار تورم کالاهای اساسی و حمایت از قدرت خرید مردم، گفت: دولت باید ریشه‌های تورم را مهار کند و اجازه ندهد افزایش مستمر قیمت کالاهای اساسی، فشار بیشتری بر معیشت مردم وارد کند. نماینده مردم «رشت و خمام» در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: تورم در دهه اخیر با شیب تند ی حرکت کرده و در آیی‌که که در آن قرار داریم، سرعت

افزایش‌های قیمت خودرو به ویژه خودروهای داخلی در حالی ادامه دارد که نه تنها کیفیت ارتقا نیافته، بلکه قدرت خرید مردم نیز تحلیل رفته است اما خودروسازان با توجیه اینکه دلار گران شده است قیمت‌ها را منطقی نشان می‌دهند، اما حقیقت چیز دیگری است! بعد از پنج دهه، وضعیت بازار خودرو وایسته به انحصار است؛ هر کالایی در حصار انحصار باشد، قیمت وایمنی آن در اختیار انحصارگر است. دراین خصوص مصطفی نورد هقان اردکان، عضو هیئت رئیسه کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی، ریشه اصلی افزایش قیمت خودرو را نبود رقابت و تداوم انحصار عنوان کرد و با انتقاد از بی‌توجهی خودروسازان به انتقادها، از موانع کاهش تعرفه واردات و نقش بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه پرده برداشت.

در مورد افزایش قیمت خودرو که این روزها بیشتر مردم با آن درگیر هستند؛ از ابتدای سال تاکنون خودروسازان به ویژه ایران خودرو، به طور سلیقه‌ای و مکرر افزایش قیمت روی محصولات خود داشته‌اند، آن هم بدون ارتقای کیفیت؛ این درحالی است که قدرت خرید برای این مردم به برنامه‌ای برای این کشور؟ افزایش قیمت‌های بی رویه دارد قضیه دارد و اینکه پاسخگو باشند نسبت به کیفیت و قیمت‌ها؟ نهاد‌های نظارتی مثل سازمان حمایت، شورای رقابت و مجلس چه برنامه‌ای برای این مسئله دارد؟ بعد از پنج دهه، وضعیت بازار خودرو وایسته به انحصار است و هر کالایی در حصار انحصار باشد، قیمت، کیفیت و ایمنی آن در اختیار انحصارگر است و تلاش‌های آن مجالس قبلی و فعلی برای شکستن این انحصار تاکنون ناموفق بوده است که نتایج این انحصار برای مردم چیزی جز عدم دسترسی به خرید به دلیل قرعه‌کشی و ثبت نام‌های اجباری صوری و با قیمت‌های عجیب و غیرمنطقی بوده است همچنین ایمنی پایین و کیفیت غیرقابل قبول نبوده است.

مجلس بارها در مورد افزایش قیمت خودرو و کیفیت پایین آن انتقاد کرده است اما به دلیل آنکه رقیبی در بازار نیست و انحصارگر و تولیدکننده خودرو

یک اقتصاددان با اشاره به ظرفیت‌های خالی اقتصاد ایران گفت: نیمی از ظرفیت صنعتی کشور خالی است و تقویت تولید داخلی، توسعه زیرساخت، کنترل نقدینگی و کاهش مصرف ارزی باید در اولویت سیاستگذار باشد.

سعید لیلزاد، اقتصاددان با تأکید بر ضرورت استفاده از ظرفیت‌های داخلی اقتصاد کشور گفت: بخش مهمی از ظرفیت‌های لازم برای بازسازی و تقویت تولید در داخل ایران وجود دارد و با اتخاذ یک سیاست منسجم صنعتی و اقتصادی می‌توان از این ظرفیت‌ها استفاده کرد. وی افزود: بخش ساختمان از جمله حوزه‌هایی است که در جریان جنگ آسیب دیده و حدود ۳۰۰ هزار واحد ساختمانی دچار آسیب شده است؛ بنابراین می‌توان پروژه‌ای برای بازسازی تعریف کرد که عناصر اصلی آن در داخل کشور تأمین شود و به فعال شدن بخش‌های مختلف اقتصاد منجر شود.

لیلزاد با اشاره به ظرفیت‌های مهندسی و صنعتی کشور اظهار کرد: ایران از ظرفیت مهندسی و نیروی انسانی متخصص برخوردار است و در حوزه‌هایی مانند ساخت پل، راه‌آهن و پروژه‌های عمرانی، مهندسان و نیروهای متخصص توانمندی دارد. بنابراین اجرای بسیاری از پروژه‌های زیرساختی بیش از آنکه به نبود ظرفیت فنی وابسته باشد، به تأمین منابع و اراده برای اجرای پروژه‌ها نیاز دارد.

وی ادامه داد: ظرفیت فولادسازی و پتروشیمی ایران نیز قابل توجه است و می‌توان با استفاده از این ظرفیت‌ها، بخشی از نیازهای اقتصادی کشور را از داخل تأمین کرد و زمینه افزایش تولید را فراهم آورد. حتی پس از جنگ فرایند بازسازی واحدهای آسیب‌دیده به سرعت آغاز شد.

این خودروهاتعین تکلیف شود؟

شایعه افزایش ۱۰۰ درصدی تعرفه خودروی برقی صحت ندارد و از سمت مافیای خودرویخش شده است اما تعرفه فعلی خودروی برقی ۴ درصد، هیبریدی و پلاگین ۱۵ تا ۱۵ درصد و بنزینی تا ۳۰۰ درصد و کلاس بندی شده از ۱۵۰۰ تا ۳۰۰۰ سی‌سی متفاوت است اما درسال ۱۴۰۴ تعرفه بنزینی کلاس بندی شده بین ۲۰ تا ۳۰۰ درصد بود که در سال جاری این ارقام همچنان تعدید نشده است اما مشکل اصلی بر سر تأمین ارز است.

بله بارها جلسات متعددی با شورای رقابت و سازمان حمایت از حقوق مصرف کنندگان داشته ایم حتی سازمان بازرسی را در جریان جزئیات امر قرار دادیم اما این‌هی آن در اختیار انحصارگر است و تلاش‌های آن مجالس قبلی می‌کنند تا قیمت‌ها را منطقی نشان دهند درحالی که ردیف رقابت در این آنالیز وجود ندارد و اگر رقابت بود، قیمت‌ها کمتر و کیفیت بهتر می‌شد.

یابد و درمورد واردات دیگر خودروها نیز تسهیل گری‌هایی صورت بگیرد اما

شنیده شده است که تعرفه خودروهای وارداتی افزایش یافته است و بسیاری از خودروها در گمرک معطل مانده و اجازه ترخیص به آن‌ها داده نمی‌شود تا تعرفه

یک اقتصاددان:

تراکم سرمایه در ایران اما انباشت سرمایه در خارج

این اقتصاددان با تأکید بر ضرورت جلوگیری از خروج سرمایه از کشور گفت: در چند دهه گذشته همواره شاهد تراکم سرمایه در اقتصاد ایران بوده‌ایم، اما بخشی از انباشت سرمایه در خارج از کشور صورت گرفته است. اگر سیاست‌های اقتصادی به گونه‌ای طراحی شود که سرمایه در داخل کشور باقی بماند و به سمت تولید هدایت شود، ظرفیت قابل توجهی برای رشد اقتصادی ایجاد خواهد شد. لیلزاد افزود: مسئله اصلی این است که افزایش فشار بر درآمد و دستمزد طبقات پایین جامعه زمانی می‌تواند توجیه اقتصادی داشته باشد که منابع حاصل از آن به سرمایه‌گذاری و افزایش ظرفیت تولید منجر شود؛ در غیر این صورت، کاهش قدرت خرید مردم بدون ایجاد ظرفیت جدید تولیدی، به رشد اقتصادی یابدار منجر نخواهد شد. وی با اشاره به روند تشکیل سرمایه در اقتصاد ایران گفت: سهم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی در طول سال‌های گذشته کاهش پیدا کرده و این مسئله یکی از چالش‌های مهم اقتصاد ایران است. برای دستیابی به رشد اقصادی یابدار، باید زمینه‌افزایش سرمایه‌گذاری داخلی و جلوگیری از فرار سرمایه فراهم شود.

ضرورت حمایت از تولید داخل

این اقتصاددان همچنین بر ضرورت حمایت هدفمند از تولید داخلی تأکید کرد و گفت: باید سیاستی منسجم وجود داشته باشد که اجازه ندهد تولید داخل در برابر موج واردات آسیب ببیند. حمایت از تولید داخلی به معنای قطع واردات نیست، بلکه باید واردات به گونه‌ای مدیریت شود که به تولیدکننده داخلی و ظرفیت‌های موجود در کشور آسیب وارد نکند.



هایی انجام می‌دهند مجلس در برخورد با این تخلفات به عنوان بازوی نظارتی چه اقدامی کرده است؟

گزارش‌هایی از استان‌های مختلف درباره سوءاستفاده در اخذ زمین، تسهیلات یارانه‌ای و موضوعات ارزی رسیده است و کمیسیون صنایع یک کمیته ویژه برای بررسی و دریافت گزارش‌های مردمی تشکیل داده است و گزارش‌ها با حضور وزیر مکرر بررسی و به وزارت صمت ارسال می‌شود البته دستگاه نظارتی وزارتخانه هم فعال است و با نقش نظارتی مجلس، از بسیاری سوءاستفاده‌ها جلوگیری شده است.

برخی شرکت‌های فولادی کالاهای واسطه‌ای را با ارز دولتی گرفته اما محصول نهایی را با قیمت جهانی محاسبه می‌کنند آیا در این خصوص گزارشی داشته‌اید؟

شرکت‌های فولادی مواد اولیه اصلی مانند سنگ و کنسانتره را عمدتاً از داخل کشور تأمین می‌کنند اما کالاهای واسطه (در حوزه ذوب، گندله، اسفنجی) باشد که ارز دولتی می‌گیرند، باید قیمت نهایی

۹ ربیع الثانی ۱۴۴۷ • ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۶

اقتصاد

مضاعفی پیدا کرده است؛ بنابراین کنترل قیمت کالاهای اساسی و حفظ قدرت خرید مردم باید به یکی از اولویت‌های اصلی دولت تبدیل شود. وی افزود: آنچه مشخص است این است که دولت تاکنون نتوانسته تورم را به شکل مؤثر مهار یا کاهش دهد و مجموعه‌ای از عوامل خارجی و داخلی در تشدید این وضعیت مؤثر بوده‌اند؛ تحریم‌ها از یک سو و مشکلات داخلی از جمله عدم هدایت نقدینگی به سمت تولید و همچنین کسری بودجه از سوی دیگر، به افزایش فشارهای تورمی دامن می‌زنند. کوچکی نژاد تصریح کرد: برای مهار تورم نمی‌توان صرفاً به اقدامات مقطعی و پرداخت‌های جبرانی اکتفا کرد، بلکه دولت باید ریشه‌های ایجاد تورم را شناسایی و برای هر یک از آنها راهکار مشخصی داشته باشد.

گزارش «روزگار» از حقیقت پشت پرده افزایش قیمت خودرو

انحصار در جاده گرانی

وضعیت فولاد مبارکه پس از حملات دشمن چگونه است آیا بخش‌های آسیب دیده به مدار تولید بازگشته است؟

دشمن پس از ناکامی در حوزه نظامی، به حوزه‌های آموزشی، تولیدی، صنعتی و درمانی حمله کرد که هدفش ایجاد نارضایتی مردم و مختل کردن تولید بود؛ از جمله در پتروشیمی‌ها و فولاد که در مقطعی بیکاری و مشکلاتی در تولید ورق، پتروشیمی و پالایشگاه‌ها ایجاد شد اما به لطف متخصصان و تکنسین‌های داخلی، خطوط تولید دوباره به مدار برگشتند و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال، ظرفیت تولید به شرایط قبل از جنگ بازگردد.

به نظر شما با چه راهکاری می‌توان جلوی افزایش قیمت خودرو را در بازار گرفت؟

شرکت‌هایی که برق دولتی، تسهیلات و ارز دولتی می‌گیرند نمی‌توانند ادعای خصوصی بودن و عدم تبعیت از قیمت‌گذاری کنند که این تناقض هم در ایران خودرو که پرچمدار خصوصی‌سازی شد بیشتر به چشم می‌خورد تا جایی که نارضایتی مردم از خودرو یکی از ۵ مسئله اصلی کشور است که البته به نظر من این مسئله از حوزه یک وزارتخانه خارج شده و نیازمند عزم حاکمیت است و تا وقتی سه قوه به این نتیجه نرسند که رقابت شکل بگیرد و انحصار از بین برود، مشکل حل نمی‌شود. نهاد‌های نظارتی و حاکمیتی باید همه هماهنگ شوند؛ این درحالی است که حاکمیت هنوز به نتیجه حل مشکل خودرو نرسیده و در جلسات خصوصی، برخی که در رسانه‌ها انتقاد می‌کنند، در عمل طرفدار حفظ انحصار هستند البته برخی مسئولان مقابل دوربین و در جلسات عمومی با کشور تأمین می‌کنند اما کالاهای واسطه خودکفایی و اشتغال بومی تصمیمات اشتباه را پنهان می‌کنند.

حکم تخلیه مستاجر در بازار واقعی صادر شد مصوبه ۲۵ درصدی اجاره روی کاغذ

مسکن دیگر صرفاً یک کالای مصرفی یا یکی از اقلام سید هزینه خانوار نیست؛ طی سال‌های اخیر، فاصله میان درآمد خانوار و هزینه تأمین سرپناه به اندازه‌ای افزایش یافته که برای بخش قابل توجهی از جامعه، «خانه‌دار شدن» از یک هدف قابل دسترس به یک چشم‌انداز دور تبدیل شده و حتی حفظ واحد استیجاری نیز به یکی از دغدغه‌های اصلی خانوارها تبدیل شده است.

این وضعیت البته محصول یک سال یاد و سال اخیر نیست. بازار مسکن از اواخر دهه ۹۰ با افزایش مستمر قیمت‌ها، کاهش قدرت خرید و رشد هزینه‌های ساخت و اجاره وارد مرحله‌ای شد که سیاست‌های حمایتی مختلف نیز نتوانستند شکاف میان عرضه و تقاضا و همچنین شکاف میان درآمد و هزینه مسکن را به شکل پایدار کاهش دهند.

وقتی رهن یک خانه، به قیمت خرید خانه‌ای دیگر نزدیک می‌شود

امروز در برخی مناطق تهران، رهن کامل یک واحد مسکونی به ارقامی رسیده که می‌تواند با قیمت خرید یک واحد مسکونی در مناطق ارزان‌تر برابری کند. به این ترتیب، مستأجری که پیش‌تر تنها با مسئله پرداخت اجاره ماهانه مواجه بود، اکنون باید برای تأمین ودیعه نیز سرمایه قابل توجهی در اختیار داشته باشد.

در چنین شرایطی، طبیعی است که بخشی از تقاضای خرید مسکن به بازار اجاره منتقل شود. خانواری که توان خرید ندارد، مستأجر می‌شود و خانواری که توان پرداخت رهن و اجاره یک واحد مناسب را نیز ندارد، ناچار است از متراز، موقعیت جغرافیایی یا کیفیت واحد مسکونی خود بکاهد. به همین دلیل، کاهش شتاب رشد قیمت مسکن به تنهایی نمی‌تواند به معنای کاهش بحران مسکن باشد. تا زمانی که درآمد خانوار با هزینه تأمین سرپناه تناسب پیدا نکند، فشار اقتصادی می‌تواند حتی در شرایطی که نرخ رشد قیمت‌ها کاهش یافته، ادامه داشته باشد.

یک روایت از کف بازار؛ وقتی مصوبه روی کاغذ با ملک واقعی رویه‌رو می‌شود

اما مسئله زمانی جدی‌تر می‌شود که این مقررات به بازار واقعی اجاره و اختلافات میان موجر و مستأجر برسد. یکی از مستأجران در تماس با خبرنگار مهر مدعی شده است که پس از پایان قرارداد، از مالک درخواست کرده قرارداد را رعایت سقف ۲۵ درصدی افزایش اجاره به‌تأمید شود، اما مالک با این درخواست موافقت نکرده و در فاصله کوتاهی حکم تخلیه ملک صادر شده است.

البته این روایت به تنهایی نمی‌تواند دلیلی بر تخلف مالک یا مرجع قضایی باشد؛ چرا که بررسی حقوقی چنین پرونده‌ای مستلزم بررسی متن قرارداد، علت صدور حکم تخلیه، نحوه اعمال مصوبه و همچنین احراز یا عدم احراز یکی از استثنای‌های پیش‌بینی‌شده در مصوبه است. از سوی دیگر، این روایت مشخص نمی‌کند که اختلاف میان موجر و مستأجر صرفاً بر سر افزایش بیش از سقف ۲۵ درصدی بوده یا عوامل دیگری نیز در صدور حکم تخلیه نقش داشته است. با این حال، طرح چنین مواردی یک پرسش جدی را پیش روی سیاست‌گذار قرار می‌دهد؛ اینکه مصوبه تعیین سقف ۲۵ درصدی افزایش اجاره‌بها، در عمل تا چه اندازه می‌تواند امنیت سکونت مستأجران را تضمین کند؟ چرا که مصوبه در کنار حمایت از مستأجر، چهار استثنای نیز برای خروج ملک از شمول تعدید قرارداد در نظر گرفته است و در صورت احراز شرایط این استثناءها، امکان رسیدگی قضایی به درخواست تخلیه وجود خواهد داشت. از این منظر، نمی‌توان مصوبه را پشتوانه‌ای مطلق برای ادامه سکونت مستأجران دانست؛ بلکه میزان اثربخشی آن به نحوه اجرای مقررات، سازوکار رسیدگی قضایی و امکان دسترسی مستأجر به مسیر مؤثر اعتراض و احقاق حق وابسته است.

مسئله اصلی: سقف اجاره کافی است یا ضمانت اجرا؟

اینجاست که بحث از «سقف ۲۵ درصدی» فراتر می‌رود. تعیین سقف برای افزایش اجاره‌بها زمانی می‌تواند در بازار اثرگذار باشد که در کنار آن، ضمانت اجرای روشن، سازوکار نظارتی مؤثر و مسیر سریع و قابل دسترس برای حل اختلاف میان موجر و مستأجر نیز وجود داشته باشد.

اگرچه تعیین سقف ۲۵ درصدی می‌تواند از افزایش ناگهانی هزینه اجاره برای مستأجران مشمول جلوگیری کند، اما چنانچه اجرای این حکم با اختلافات حقوقی، استثنای‌های متعدد یا دشواری در پیگیری همراه شود، حمایت پیش‌بینی‌شده در مصوبه ممکن است در عمل با محدودیت مواجه شود.

تقلیل معیار ازدواج به قد و مدل ماشین خسارت خاموش کمال گرایی

برخی دختران بلند پرواز، به دنبال شاهزاده‌ای با اسب سفید بودند تا شبیه سیندرلایا دیگر شاهزاده‌های دیزنی، به سراغشان بیاید و برایشان در قصری بزرگ و جذاب جشنی بزرگ برگزار کند. حالا اما چه دختر ها و چه پسر ها فهرست بلند بالایی از ویژگی‌هایی برای شریک زندگی‌شان ردیف می‌کنند که اگر یکی از این ویژگی‌ها هم در طرف مقابل وجود نداشته باشد، فرد مورد نظر «کنسل است»! این فرهنگ کنسل شدن پسرهای قد کوتاه یا دخترهای ساکن فلان منطقه به پایین! یا در نظر گرفتن معیارهایی همچون مدل ماشین و شغل و تک فرزندی اگرچه در فرهنگ عامه مردم راه یافته بود، اما برخی برنامه‌ها و شوهای اینستاگرامی و یوتیوبی، تغییر ذاتیهای رادر جامعه رقم زده که می‌تواند ازدواج نسل Z که مخاطبان اصلی این برنامه‌ها هستند و جوانان دم بخت امروزی محسوب می‌شوند را با چالش‌های جدی مواجه کند و آن‌ها را به انتخاب‌هایی بکشاند که ممکن است خیلی زود از آن پشیمان شوند! اما معیارهای درست ازدواج و هم کفوی چیست و برای داشتن یک ازدواج موفق و زندگی پایدار، به جز قد و وزن و مدل ماشین، چه چیزهایی را باید مد نظر قرار داد؟ اگر پای صحبت مادر بزرگ و پدر بزرگ بنشینید حتماً با این دعای خیرشان مواجه شده‌اید که «الهی هم کفوت نصیب تو شود.» اما این هم کفوی در ازدواج چیست و به چه معناست و چرا یکی از مهم‌ترین معیارهای ازدواج همین هم کفو بودن است؟ حجت الاسلام روح الله دوستی مشاور و کارشناس خانواده و ازدواج درباره معیارهای انتخاب در ازدواج و باید ها و نبایدهای آن تأکید می‌کند: «در امر ازدواج باید از خیالپردازی و کمالگرایی فاصله بگیریم.» وی با اشاره به آسیب‌هایی که بلاگرها و فضای مجازی به معیارهای واقعی ازدواج و زندگی مشترک زده‌اند ادامه می‌دهد: «زندگی تنها استوری گذاشتن و خاطره خوب داشتن نیست. ازدواج بنایش بر رشد طرفین است؛ اینکه بتوانیم طرف مقابل را درک کنیم، از خودگذشتگی کنیم، احساسمان را به اشتراک بگذاریم، حال خوبمان را به اشتراک بگذاریم، در سختی‌ها کمک‌کار هم باشیم و همدیگر را به سبوی یک آرمان الهی سوق دهیم نه صرفاً اینکه رفاهمان را به اشتراک بگذاریم.» دوستی با اشاره امروز پیش‌پای جوانان مافاتده، معمولاً در همین حال و هواها و فضاهای رمانتیک عاشقانه یادوز بالاست. لذا می‌بینید بعد از مدتی می‌خواهند از زندگی فرار کنند. وی تصریح می‌کند: «نسل امروز دنبال «زندگی کردن» است، نه «زندگی ساختن»؛ در صورتی که زندگی یعنی ساختن. همین است که باعث می‌شود انسان رشد کند. با عنایت به ضریب نفوذ اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، همه ماکم و بیش با بلاگرهای حوزه سبک زندگی و یا برنامه‌های ازدواج و نیت در یوتیوب و اینستاگرام آشنایی داریم. محتوایی که هر کدامان به نوعی در ذائقه‌سازی غلط و به انحراف کشاندن معیارهای ازدواج در نسل جوان مقصردند. دوستی هم معتقد است فضای مجازی امروز دورویگرد پیدا کرده‌است. رویکرد اول، انسان‌هایی هستند که به هر طریقی در زندگیشان شکست خورده‌اند طرف مقابلشان خیانت کرده یا تنهایشان گذاشته و این‌ها بلندگو به دست شده‌اند و کل فضای ازدواج را سیاه نمایی می‌کنند. این یک اتفاق وحشتناک است که در حوزه ازدواج دارد رخ می‌دهد. از سوی دیگر برخی افراد و گروه‌ها، با تولید محتوایشان ذائقه نسل جوان ما را عوض می‌کنند و معیارهای انتخاب و ازدواج را به مسائل مالی و ظاهری تقلیل داده‌اند؛ «پسری که چاق است کنسله، دختری که باباش پولدار نیست کنسله»؛ این‌ها معیارهای الکی و پوچ است. وی تأکید می‌کند: «من آمدم در این دنیا که همسر خوبی باشم، پدر خوبی باشم، فرزند خوبی باشم. اما ذائقه مردم این شده که همه طلبکارند؛ «تا زن خوب گیرم بیاد، شوهر خوب گیرم بیاد، بچه خوب گیرم بیاد، پدر و مادرم باید خوب باشند...» در حالی که در زندگی، عرصه گذشتهاست. هر کسی باید ببیند خودش چه توانی می‌تواند برای زندگی بگذارد. اما متأسفانه معیارهای ما فقط سراغ بقیه رفته است. ما من خودم چه در چنته دارم؟ بنابراین متأسفانه تغییر ذائقه خیلی وحشتناک است، مخصوصاً برای نسل امروز که فقط دنبال زندگی کردن است، نه زندگی ساختن.»



با نزدیک شدن به آغاز سال تحصیلی، هزینه سرویس مدارس بار دیگر به یکی از دغدغه‌های خانواده‌های دانش‌آموزان در استان تهران تبدیل شده‌است، در حالی که نرخ خدمات حمل‌ونقل دانش‌آموزی از طریق سامانه «سپند» در اختیار والدین قرار گرفته، برخی خانواده‌ها می‌گویند مبالغی که از سوی بعضی رانندگان یا ارائه‌دهندگان خدمات سرویس مدارس مطالبه می‌شود، با ارقام اعلام‌شده در این سامانه همخوانی ندارد. به گفته این خانواده‌ها، در برخی موارد، اختلاف میان نرخ اعلام‌شده و مبلغ پیشنهادی رانندگان به اندازه‌ای است که هزینه رفت‌وآمد دانش‌آموزان را به شکل محسوسی افزایش می‌دهد. برخی والدین حتی از مطالبه مبالغی تا دو برابر نرخ‌های درج‌شده در سامانه خبر می‌دهند؛ موضوعی که در صورت تأیید، می‌تواند به یکی از مسائل مهم اقتصادی خانواده‌ها در آستانه بازگشایی مدارس تبدیل شود. سامانه «سپند» با هدف سامان دهی حمل‌ونقل دانش‌آموزی، ثبت اطلاعات سرویس‌ها و ایجاد سازوکاری مشخص برای ارائه خدمات به دانش‌آموزان راه‌اندازی شده است، خانواده‌ها از طریق این سامانه می‌توانند اطلاعات مربوط به سرویس دانش‌آموزی را مشاهده کنند و از هزینه‌ای که برای جابه‌جایی فرزندشان تعیین شده است، اطلاع پیدا کنند. با این حال، گلایه‌های مطرح‌شده از سوی برخی والدین نشان می‌دهد که میان آنچه در سامانه به عنوان نرخ سرویس اعلام می‌شود و آنچه در عمل از خانواده‌ها درخواست می‌شود، در مواردی فاصله وجود دارد. این اختلاف، پرسش‌هایی را درباره نحوه تعیین نرخ‌ها، میزان الزام‌آور بودن ارقام اعلام‌شده و مسئولیت دستگاه‌های متولی در نظارت بر اجرای مصوبات مطرح کرده است.

وقتی نرخ مصوب با رقم پیشنهادی راننده تفاوت دارد

یکی از پرسش‌های اصلی خانواده‌ها این است که در صورت تفاوت میان نرخ درج‌شده در سامانه سپند و مبلغ

درخواستی راننده، کدام رقم باید مبنای پرداخت قرار گیرد؟ والدینی که برای رفت‌وآمد فرزندان خود به سرویس مدارس نیاز دارند، معمولاً در شرایطی قرار می‌گیرند که امکان استفاده از گزینه‌های جایگزین برایشان آسان نیست. فاصله محل سکونت تا مدرسه، ساعات کاری والدین، محدودیت‌های حمل‌ونقل عمومی و نگرانی‌های مربوط به رفقت‌وآمد مستقل دانش‌آموزان، از جمله عواملی است که خانواده‌ها را به استفاده از سرویس مدارس وایسته می‌کند. در چنین شرایطی، افزایش ناگهانی هزینه سرویس می‌تواند فشار بیشتری بر بودجه خانوار وارد کند؛ به‌ویژه برای خانواده‌هایی که بیش از یک دانش‌آموز دارند یا ناچارند برای چند مسیر جداگانه هزینه پرداخت کنند. یکی از والدین گفت: اگر قرار است نرخ‌های اعلام‌شده در سامانه سپند مبنای محاسبه هزینه سرویس مدارس باشد، باید سازوکاری وجود داشته باشد که از مطالبه مبالغ خارج از چارچوب تعیین‌شده جلوگیری کند، در مقابل، اگر نرخ‌های درج‌شده

در سامانه صرفاً جنبه راهنما دارند و امکان توافق بر سر مبالغ دیگر وجود دارد، لازم است این موضوع به صورت شفاف به خانواده‌ها اعلام شود. ابهام در این زمینه می‌تواند زمینه‌ساز اختلاف قرار می‌گیرد که امکان استفاده از گزینه‌های جایگزین برایشان آسان نیست. فاصله محل سکونت تا مدرسه، ساعات کاری والدین، محدودیت‌های حمل‌ونقل عمومی و نگرانی‌های مربوط به رفت‌وآمد مستقل دانش‌آموزان، از جمله عواملی است که خانواده‌ها را در موقعیت دشواری برای انتخاب میان پرداخت هزینه‌های بیشتر یا یافتن وسیله جایگزین قرار می‌دهد.

افزایش هزینه‌ها؛ استدلال رانندگان برای دریافت کرایه بیشتر
در سوی دیگر این ماجرا، رانندگان سرویس مدارس نیز با مجموعه‌ای از هزینه‌های جاری مواجه‌اند. نگهداری خودرو، تعمیرات، بیمه، استهلاک وسایل نقلیه، هزینه‌های مربوط به معاینه فنی و زمان صرف‌شده برای جابه‌جایی دانش‌آموزان، بخشی از هزینه‌هایی است که بر فعالیت این گروه تحمیل می‌شود. یکی از رانندگان ، افزایش عمومی هزینه‌ها و گرانی سوخت را از دلایل اصلی خود برای

مخالفت با نرخ‌های تعیین‌شده عنوان کرد و افزود: چنانچه هزینه‌های فعالیت با درآمد حاصل از سرویس مدارس تناسب نداشته باشد، ادامه این شغل با دشواری همراه خواهد شد. البته بررسی این استدلال، نیازمند دسترسی به اطلاعات دقیق درباره هزینه‌های واقعی سرویس مدارس، نحوه محاسبه نرخ‌های مصوب و سهم هر یک از عوامل مؤثر بر قیمت نهایی است. صرف‌اشاره به افزایش هزینه‌ها، به تنهایی پاسخ روشنی به این پرسش نمی‌دهد که آیا مطالبه مبالغ بالاتر از نرخ سامانه سپند مجاز است یا خیر. از سوی دیگر، نادیده گرفتن هزینه‌های واقعی رانندگان نیز می‌تواند به کاهش تمایل آنان برای فعالیت در حوزه حمل‌ونقل دانش‌آموزی منجر شود. در همین حال مدیرکل آموزش و پرورش شهر تهران، با اشاره به افزایش هزینه سرویس مدارس و تأثیر آن بر انتخاب خانواده‌ها، نسبت به گسترش فعالیت پیمانکاران غیرمجاز هشدار داده و به خبرنگار مهر گفت: سازمان تاکسیرانی می‌بایست، سوخت را از دلایل اصلی خود برای



شفافیت؛ حلقه مفقوده در اختلاف بر سر هزینه سرویس مدارس

نرخ مصوب، هزینه نامصوب

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت: بازگشایی مدارس نگران‌کننده نیست

مرادی باتأکید بر ضرورت رهیز از ایجاد تنش و نگرانی غیرضروری در جامعه گفت: اطلاع‌رسانی باید به گونه‌ای باشد که ضمن ارائه اطلاعات درست به مردم، از ایجاد نگرانی و تنش‌هایی که به حل مسئله کمک نمی‌کنند نیز جلوگیری شود. رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت با اشاره به آغاز فصل پاییز و بازگشایی مدارس، گفت: با سرد شدن هوا، شرایط اقلیمی برای تکثیر، انتشار و انتقال برخی عفونت‌های تنفسی از جمله سرماخوردگی و آنفلوآنزا مساعدتر می‌شود. همچنین تجمع تعداد زیادی از دانش‌آموزان در محیط‌های آموزشی می‌تواند احتمال انتقال بیماری‌ها را افزایش دهد.

به گونه‌ای تعیین‌کننده که هزینه آن برای خانواده‌ها قابل تحمل باشد، چرا که این نرخ هالازم الاجرا است. مجید پارسا در توضیح نگرانی خود درباره افزایش نرخ سرویس مدارس گفت: دستگاه‌های مسئول باید برای جلوگیری از چنین روندی همکاری کنند و سازمان تاکسیرانی بایستی قیمت تمام‌شده سرویس مدارس را به شکلی تنظیم کند که خانواده‌ها بتوانند از عهده پرداخت آن برآیند. در همین حال سعید بشیری، معاون عمرانی فرماندار تهران، باتأکید بر ضرورت ساماندهی حمل‌ونقل دانش‌آموزان پیش از آغاز سال تحصیلی در خصوص احتمال تغییر نرخ سرویس مدارس، به خبرنگار مهر گفت: در صورت نیاز به اصلاح یا تکمیل، پیشنهادهای شورای ساماندهی سرویس مدارس را یکی از مهم‌ترین مطالبات خانواده‌ها لازم‌در دستور کار قرار خواهد گرفت. آقای بشیری ساماندهی سرویس مدارس را یکی از مهم‌ترین مطالبات خانواده‌ها دانست و تأکید کرد: باتوجه به اهمیت موضوع، در صورت نیاز به اصلاح یا تکمیل، پیشنهادهای لازم جمع‌بندی و پیگیری خواهد شد. اختلاف بر سر هزینه سرویس مدارس، تنها یک مسئله میان راننده و والدین نیست. این موضوع به نحوه عملکرد مجموعه‌ای از دستگاه‌ها و نهادهای مسئول در حوزه حمل‌ونقل دانش‌آموزی نیز ارتباط پیدا می‌کند. در مقابل، اگر قیمت نهایی سرویس بر اساس شرایط مسیر، تعداد دانش‌آموزان، نوع خودرو، مسافت طی‌شده یا توافق میان طرفین تعیین می‌شود، لازم است جزئیات این فرآیند به‌طور شفاف اطلاع‌رسانی شود تا خانواده‌ها پیش از ثبت‌نام، از هزینه واقعی خدمات آگاه باشند. یکی از مهم‌ترین راه‌های کاهش اختلاف میان خانواده‌ها و خدمات سرویس مدارس، شفافیت در فرآیند قیمت‌گذاری و پرداخت است. خانواده‌ها باید بدانند رقمی که در سامانه سپند مشاهده می‌کنند، دقیقاً چای‌گانه‌ای که در قرارداد درج دارد و آیا امکان تغییر آن وجود دارد یا خیر. همچنین لازم است هرگونه هزینه اضافی، پیش از آغاز ارائه خدمات، به اطلاع والدین برسد و مبنای قانونی و محاسباتی آن مشخص باشد.

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران خبر داد:

احتمال بارش‌های سیل‌آسا در تهران

رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران با اشاره به اینکه تهران آمادگی بیشتری نسبت به سایر شهرهای کشور در مواجهه با سیل دارد، گفت: نقشه پهنه بندی خطر سیل تهیه شده و برنامه سیل تهران در حال تدوین و نهایی شدن است. علی نصیری، رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران با اشاره اینکه آمادگی تهران در برابر سیل، نسبت به سایر شهرهای کشور بیشتر است، اظهار کرد: من نمی‌خواهم بگویم تهران کاملاً آماده است، ولی با توجه به اقدامات و تلاش‌هایی که در سال‌های مختلف به ویژه سال‌های اخیر در تهران انجام شده است، باعث شده که مادر حوزه سیل مطالعات علمی و اقدامات عملی خوبی انجام داده‌ایم. وی افزود: یکی از اقدامات مهم مادر حوزه‌های علمی مربوط به سیل، تهیه نقشه‌های پهنه بندی خطر سیل است. همچنین در حوزه اقدامات عملی نیز تمام مراکز مهم شهر که جزو دارایی‌های شهری هستند و اهمیت بالایی دارند مثل بیمارستان‌ها که در معرض سیل هستند را شناسایی کرده‌ایم و برنامه سیل تهران در حال تدوین و نهایی شدن است. رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، افزود: شرکت خاکریز آب شهرداری تهران، تونل‌های کنترل و هدایت آب‌های سطحی را در عمده بخش‌های تهران حدود ۵۰ کیلومتر حفر کرده، البته تا ۷۰۰ کیلومتر باید ادامه پیدا کند و در حال حاضر مناطق غربی تهران مثل مناطق ۲۱ و ۲۲ هنوز از این تونل‌ها ندارند. وی ادامه داد: همچنین رفع خطر گلوگاه سیلایی نیز در دستور کار قرار دارد و رفع مشکلات مثل پل روی پارک ارم و پل بیمارستان مفید از جمله اقداماتی است که انجام شده است. نصیری درباره خرید تجهیزات مورد نیاز در حوزه سیل، اظهار کرد: پمپ‌های روبین، کف کش، لجن کش و پمپ‌های مختلفی که در مدیریت سیلاب نیاز هستند، خریداری شده و در سوله‌های بحران موجود است. رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران افزود: همچنین تیم‌های متخصص در سازمان‌های آتش‌نشانی، خدمات شهری، مدیریت بحران و گروه‌های مردمی حضور دارند که این تیم‌ها به هر حال اجزایی از آمادگی‌های شهر هستند.

توصیه‌های پلیس راهور تهران به خانواده‌ها اول مهر چگونه برای خانواده‌ها بدون دردسر ترافیکی بگذرد؟

رئیس پلیس راهور تهران بزرگ با اشاره به تمهیدات ترافیکی ویژه بازگشایی مدارس، تأکید کرده است که بخش قابل توجهی از ترافیک روزهای ابتدایی مهر به حضور خانواده‌ها با خود روه‌ای شخصی برای رساندن دانش‌آموزان به مدرسه مربوط می‌شود؛ بنابراین نحوه برنامه‌ریزی خانواده‌ها می‌تواند نقش مهمی در کاهش گرهِ‌های ترافیکی داشته باشد. سردار ابوالفضل موسوی‌پور در نشست خبری تمهیدات ترافیکی ویژه بازگشایی مدارس درباره وضعیت سرویس مدارس، تردد خودروها، موتورسیکلت‌ها و حمل‌ونقل عمومی توضیحاتی ارائه کرده که رعایت آنها می‌تواند به خانواده‌ها در مدیریت رفت‌وآمد دانش‌آموزان کمک کند.

اول مهر؛ چرا ترافیک مدارس سنگین‌تر می‌شود؟

روز اول مهر برای بسیاری از خانواده‌ها با یک برنامه جدید رفت‌وآمد همراه است. دانش‌آموزانی که تابیش از این در تعطیلات تابستانی بودند، از ابتدای سال تحصیلی باید در ساعات مشخصی خود را به مدرسه برسانند و همین موضوع باعث افزایش هم‌زمان سفرهای شهری در ساعات ابتدایی صبح می‌شود. علت اصلی ترافیک روز اول مهر، حضور شهروندان با خودروی شخصی برای رساندن دانش‌آموزان به مدرسه است؛ بنابراین اگر تعداد بیشتری از خانواده‌ها به جای استفاده از خودرو شخصی، از سرویس مدارس یا حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند، فشار ترافیکی در معابر اطراف مدارس نیز کاهش پیدا خواهد کرد. برای خانواده‌هایی که ناچار به استفاده از خودروی شخصی هستند نیز زمان‌بندی اهمیت زیادی دارد. بهتر است والدین زمان حرکت خود را به دقیقه‌های پایانی مokol نکنند، چرا که توقف کوتاه مدت خودرو مقابل مدرسه، پیاده یا سوار کردن دانش‌آموز در حاشیه خیابان و ایجاد صف خودروها می‌تواند در مدت کوتاهی یک گرهِ ترافیکی ایجاد کند. خانواده‌ها همچنین باید از توقف دوبله، توقف در مسیر عبور خودروها یا ایستادن مقابل ورودی مدرسه خودداری کنند. حتی اگر این توقف تنها چند دقیقه طول بکشد، در ساعات پرتدد صبحگاهی می‌تواند مسیر حرکت سایر خودروها را مختل کند. از سوی دیگر، خانواده‌هایی که دانش‌آموز خود را با موتورسیکلت جابه‌جا می‌کنند باید توجه بیشتری به ایمنی داشته باشند. رئیس پلیس راهور تهران بزرگ، بر موضوع استفاده از کلاه ایمنی تأکید کرده است. این موضوع برای خانواده‌هایی که از موتورسیکلت برای رفت‌وآمد استفاده می‌کنند، یک نکته جدی دارد؛ مسیر مدرسه نباید باعث عادی شدن بی‌توجهی به ایمنی دانش‌آموز شود. استفاده از کلاه ایمنی استاندارد برای راکب و سرنشین، رعایت سرعت مطمئنه و خودداری از جابه‌جایی چند نفر با یک موتورسیکلت، از مواردی است که باید در اولویت قرار گیرد.

سرویس مدرسه؛ خانواده‌ها به چه نکاتی توجه کنند؟

یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که در آستانه بازگشایی مدارس برای والدین مطرح می‌شود، سرویس مدارس است. بسیاری از خانواده‌ها به دلیل فاصله محل سکونت تا مدرسه یا شرایط کاری، امکان رساندن فرزندشان به مدرسه را ندارند و به همین دلیل از سرویس استفاده می‌کنند. سردار موسوی‌پور درباره وضعیت سرویس مدارس توضیح داده است که سرویس‌ها در سامانه سپند ثبت‌نام می‌شوند و پلیس نیز بر اساس اعلام‌های خود پاسخ لازم را ارائه می‌کند. با این حال، به گفته رئیس پلیس راهور تهران بزرگ، بخشی از سرویس‌های مدارس به شکل جوش فعالیت می‌کنند و ممکن است هماهنگی‌هایی مستقیماً میان مدرسه و خانواده‌ها انجام شده باشد که پلیس از آن اطلاع نداشته باشد که این نکته برای خانواده‌ها اهمیت ویژه‌ای دارد؛ چرا که والدین هنگام انتخاب سرویس نباید تنها به معرفی شدن یک خودرو از سوی فرد یا حتی آشنایی قبلی با راننده اکتفا کنند. رئیس پلیس راهور تهران بزرگ اعلام کرده است که دو وظیفه مشخص در حوزه سرویس مدارس به پلیس محول شده است؛ نخست پاسخگویی به استعلام مدارس درباره وضعیت خودرو و دوم بررسی سوابق و وضعیت راننده؛ بنابراین خانواده‌ها می‌توانند از مدرسه درباره وضعیت سرویس و نحوه ثبت و تأیید آن سؤال کنند و اطمینان حاصل کنند که خودرو و راننده مراحل مربوطه را طی کرده‌اند. موضوع معاینه فنی خودرو نیز اهمیت زیادی دارد.

مدیرکل راه و شهرسازی ایلام خبر داد: طرح جامع شهر توحید هیلان تصویب شد

گروه استانها/ ایلام:

مدیرکل راه و شهرسازی ایلام تاکید کرد: قرارداد طرح جامع شهر توحید در سال ۱۳۹۹ منعقد و باتبدیل شدن این شهر به مرکز شهرستان، مقرر شد طرح جامع جدید تهیه شود.

طرح جامع شهر توحید به عنوان مرکز شهرستان هیلان در نشست شورای برنامه ریزی و توسعه استان ایلام تصویب شد تا نقشه راه توسعه این شهر در افق ۱۰ ساله روشن شود.

مدیرکل راه و شهرسازی ایلام در نشست شورای برنامه ریزی و توسعه استان اظهار کرد: این طرح به عنوان سند قانونی توسعه شهر، چارچوب های کل توسعه فیزیکی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی را تعیین می کند. جعفر ربیعی افزود: طرح جامع به طور معمول برای دوره های ۱۰ تا ۱۵ ساله تدوین می شود و نقشه راه آینده شهر را ترسیم می کند.

وی یادآور شد: وضعیت موجود شهر در طرح جامع شهر توحید بررسی و در کارگروه های زیربنایی تصویب شد و چشم انداز آینده، نقشه پیشنهادی توسعه ۱۰ ساله، مدیریت رشد شهر، سازماندهی کاربری اراضی، توسعه زیرساخت ها، حفاظت از هویت شهری و محیط زیست از اهداف اصلی این طرح است. مدیرکل راه و شهرسازی ایلام تاکید کرد: قرارداد طرح جامع شهر توحید در سال ۱۳۹۹ منعقد و باتبدیل شدن این شهر به مرکز شهرستان، مقرر شد طرح جامع جدید تهیه شود.

ربیعی توضیح داد: طرح جامع تفصیلی قبلی در سال ۱۳۹۲ با افق ۱۳۰۵ و جمعیت پیش بینی شده ۵۸۳۰ نفر تصویب شده بود. وی ادامه داد: جمعیت شهر توحید در آخرین سرشماری سال ۱۳۹۵ سه هزار و ۷۲۸ نفر بوده است و در افق طرح جامع (سال ۱۴۱۵)، جمعیت پیش بینی شده هشت هزار و ۱۵۹ نفر با نرخ رشد چهار درصد خواهد بود.

مدیرکل راه و شهرسازی ایلام اضافه کرد: محدوده شهر در دو منطقه و پنج ناحیه سازماندهی شده و مجموعه مصوب در کارگروه زیربنایی ۲۳۲.۳ هکتار است که حدود ۶۷ هکتار به اراضی شهری الحاق می شود.

ربیعی بیان کرد: بر پایه ماده ۵۰ برنامه پنج ساله هفتم و آیین نامه اجرایی بند ۳، هرگونه الحاق محدوده شهرها منوط به توافق با مردم است، تراکم ناخالص سه نفر در هکتار و تراکم خالص پنج هزار نفر در هکتار تعیین شده و حریم شهر نیز طبق قانون شورای عالی شهرسازی سه تا پنج برابر محدوده قانونی در نظر گرفته شده است.

مدیرکل پست استان ایلام:

اشیای گمشده زائران اربعین در مرز مهران شناسایی و به صاحبانشان ارسال می شود

گروه استانها/ ایلام:

مدیرکل پست استان ایلام از ساماندهی اشیای گمشده زائران اربعین حسینی در مرز بین المللی مهران خبر داد و گفت: این اقلام پس از تحویل از سوی سازمان حج و زیارت و ثبت در سامانه «پست یافته»، شناسایی و به نشانی صاحبان آن ها ارسال می شود.

صادق غلامی در جمع خبرنگاران با اشاره به تمهیدات اداره کل پست استان ایلام برای خدمات رسانی به زائران اربعین حسینی اظهار داشت: با توجه به حجم تردد زائران از مرز بین المللی مهران، متأسفانه شاهد مفقود شدن تعدادی از مدارک و اشیای شخصی زائران در این مسیر بودیم که در این راستا، همکاری نزدیکی میان اداره کل پست استان و سازمان حج و زیارت برای تعیین تکلیف این اقلام صورت گرفته است.

وی افزود: تمامی اشیای کشف شده و اقلام جامانده، پس از تحویل توسط عوامل اجرایی به اداره پست، بلافاصله در سامانه جامع «پست یافته» ثبت می شود تا امکان استعلام و شناسایی برای صاحبان آن ها فراهم گردد.

مدیرکل پست استان ایلام با بیان اینکه تسهیل در بازگشت اشیای گمشده به دست صاحبان اصلی، اولویت کاری این اداره است، تصریح کرد: پس از ثبت مشخصات در سامانه، پیگیری های لازم برای شناسایی هویت مالکان انجام شده و بسته های پستی کوتاه ترین زمان ممکن از طریق شبکه پستی به نشانی آنان در سراسر کشور ارسال می گردد. غلامی خاطرنشان کرد: زائران می توانند برای پیگیری اشیای مفقود شده خود، به سامانه اینترنتی «پست یافته» به نشانی: postyafteh.post.ir مراجعه کنند و از وضعیت مدارک و وسایل خود اطلاع یابند.

اصفهان/ کربلایی:

معاون استراتژی و توسعه فناوری فولاد مبارکه در نشست با رئیس و اعضای منطقه بین المللی نوآوری ایران و جمعی از شرکت های فناوری و دانش بنیان پارک پردیس گفت: همکاری میان فولاد مبارکه و پارک فناوری پردیس را باید در چارچوب یک رویکرد کلان تر برای توسعه ظرفیت های فناوریانه کشور و حرکت صنعت از بهره برداری از فناوری به سمت توسعه، دورنی سازی و مالکیت فناوری تحلیل کرد.

محمد رضا شریفی اظهار کرد: فولاد مبارکه در افق پیش رو، صرفا به دنبال توسعه ظرفیت تولید نیست، بلکه حرکت به سمت یک سازمان سبز، هوشمند و فناوری محور را دنبال می کند. در این مسیر، توسعه دانش و فناوری، نوآوری، اقتصاد چرخشی، تحول دیجیتال و توسعه محصولات با ارزش افزوده بالا از محورهای اصلی تحول آینده شرکت به شمار می روند. این جهت گیری در اسناد راهبردی گروه نیز به صورت روشن مورد تاکید قرار گرفته است.

وی افزود: در مدل توسعه فناوری فولاد مبارکه، رویکرد ما عبور از خریدهای پراکنده فناوری و حرکت به سمت «مالکیت ساختار یافته دانش فنی و فناوری» است. به همین دلیل، توسعه فناوری در فولاد مبارکه از چند مسیر

مکمل دنبال می شود؛ از تحقیق و توسعه و یادگیری از تجربه بهره برداری گرفته تا انتقال فناوری و استفاده از ظرفیت اکوسیستم بیرونی.

معاون استراتژی و توسعه فناوری فولاد مبارکه ادامه داد: یکی از مهم ترین الزامات این مسیر، ایجاد یک ارتباط پایدار، نظام مند و مسئله محور میان صنعت و اکوسیستم فناوری است. امروز از یک سودر فولاد مبارکه تقاضای واقعی و گسترده برای فناوری وجود دارد و از سوی دیگر، مجموعه هایی مانند پارک

فناوری پردیس از ظرفیت ارزشمندی در دست عرضه فناوری برخوردارند. هنر سیاست گذاری فناوری این است که این دوسوی بازار فناوری را به یکدیگر متصل کنیم و این ارتباط را از سطح تعاملات موردی به یک سازوکار پایدار توسعه فناوری ارتقا دهیم.

شرفی با اشاره به توانمندی شرکت های مستقر در پارک فناوری پردیس تصریح کرد: بسیاری از شرکت های حاضر در این مجموعه در حوزه هایی فعالیت می کنند که با نیازهای راهبردی امروز



و آینده صنعت فولاد هم پوشانی دارد. این هم پوشانی می تواند زمینه ساز شکل گیری همکاری هایی شود که از حل مسائل فناورانه جاری فراتر رفته و به توسعه فناوری های کلیدی، کاهش وابستگی فناورانه و ایجاد مزیت رقابتی برای صنعت فولاد کشور منجر شود. وی تاکید کرد: تجربه جهانی نیز نشان می دهد صنایع بزرگ زمانی می توانند به مزیت فناورانه پایدار دست یابند که علاوه بر ظرفیت های داخلی، بتوانند شبکه ای از دانشگاه ها، شرکت های

مدیرعامل شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری خبر داد:

برخورد قاطع با هرگونه سرقت گاز و انشعابات غیرمجاز در چهارمحال و بختیاری

گروه استانها/ چهار محال و بختیاری

مدیرعامل شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری از تشدید اقدامات نظارتی و برخورد قانونی با هرگونه سرقت گاز و استفاده غیرمجاز از شبکه گاز طبیعی در سطح استان خبر داد و گفت: صیانت از سرمایه های ملی و حفظ حقوق مشترکان قانون مدار، از مهم ترین اولویت های این شرکت است.

جهانبخش سلیمیان با تاکید بر اینکه گاز طبیعی سرمایه ای متعلق به تمامی مردم است، اظهار کرد: هرگونه دستکاری در تأسیسات گاز، استفاده از انشعابات غیرمجاز، دستکاری کنتورها و برداشت غیرقانونی گاز، علاوه بر تضییع حقوق بیت المال، تهدیدی جدی برای ایمنی شهروندان و شبکه توزیع گاز محسوب می شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در مشهد اعلام کرد :

توسعه ۹۷۰ هکتاری شهرکهای صنعتی خراسان رضوی

و نواحی صنعتی خراسان رضوی هزینه شده و بیش از ۶۵۱ میلیارد تومان نیز برای تأمین و تملک اراضی مورد نیاز توسعه شهرکهای صنعتی اختصاص یافته است.

وی در پایان خاطرنشان کرد: سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران توسعه زیرساخت های شهرک ها و نواحی صنعتی را یکی از محورهای اصلی حمایت از تولید دنبال می کند و در خراسان رضوی نیز این روند متناسب با ظرفیت های صنعتی و تقاضای سرمایه گذاری ادامه خواهد یافت.

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت شهرک های صنعتی خراسان رضوی نیز گفت: بیش از ۹۷۰ هکتار اراضی صنعتی به ارزش بیش از ۶۵۱ میلیارد تومان طی یک سال اخیر برای توسعه شهرک های صنعتی استان تأمین و تملک شده است.

جعفر فرشی طوسی افزود: این اراضی در شهرک های صنعتی کاویان، ماشین ابزار، توس و خادم الرضا (مشهد۵) تأمین شده و

فناور، استارتاپ ها، مراکز تحقیقاتی و سرمایه گذاران فناوری را پیرامون مسائل راهبردی خود شکل دهند. در این نگاه، اکوسیستم نوآوری به بخشی از معماری توسعه فناوری بنگاه تبدیل می شود.

معاون استراتژی و توسعه فناوری فولاد مبارکه افزود: همکاری با پارک فناوری پردیس نیز از همین منظر برای فولاد مبارکه اهمیت دارد. هدف ما شکل دادن یک رابطه بلندمدت است که بتواند به شناسایی فرصت های فناوری، توسعه پروژه های مشترک، انتقال دانش، تقویت ساخت داخل و در نهایت ارتقای جایگاه فولاد مبارکه در زنجیره ارزش فناوری منجر شود.

به گفته وی فولاد مبارکه در سال های گذشته همکاری گسترده ای با شرکت های دانش بنیان داشته است و اکنون تلاش می کند این همکاری ها را در قالب یک مدل منسجم تر توسعه دهد؛ به گونه ای که فعالیت های پژوهشی، توسعه فناوری، سرمایه گذاری فناورانه، بومی سازی، انتقال فناوری و تجاری سازی در یک چارچوب هماهنگ قرار گیرند. گزارش های ارائه شده نیز نشان می دهد همکاری با شرکت های دانش بنیان از مرحله حمایت صرف عبور کرده و به بخش مهمی از نظام تأمین فناوری شرکت تبدیل شده است.

در آستانه سال تحصیلی جدید:

۲۹۱ هزار دانش آموزی

راهی مدارس می شوند

یزد/ سمیه شرف دینی:

مدیرکل آموزش و پرورش استان یزد از اهتمام ویژه آموزش و پرورش به سرمایه اجتماعی خانواده ها، گفتمان سازی دانش آموزی و کاهش تعارضات بین مدرسه و خانواده در سال تحصیلی جدید خبر داد و گفت: در سال تحصیلی جدید از ۲۲۰ کارت ملی مختلف در مدارس استان یزد، ثبت نام صورت گرفته است. علی دهقان در آستانه بازگشایی مدارس در نشست خبری با اصحاب رسانه استان اظهار داشت: در سال تحصیلی جدید ۲۹۱ هزار دانش آموز در قالب ۱۲ هزار کلاس از ۱۷۰۰ مدرسه استان مشغول به تحصیل می شوند، ۲۰ هزار و ۴۰۰ نفر آنها کلاس اولی می باشند.

وی افزود: شعار امسال مهر «مهر برای همه» می باشد و بر همین اساس نیز همه معاونت های آموزش و پرورش استان را بر آن داشته ایم که اجازه ندهند هیچ دانش آموزی به هر دلیلی از تحصیل بازماند.

این مسئول یکی از سیاست های اصولی آموزش و پرورش را مهارت آموزی دانش آموزان اعلام و بیان کرد: در سال تحصیلی جدید بیش از سال های گذشته روی این حوزه سرمایه گذاری خواهیم کرد به طوری که هنرستان های استان امروز مهارت را به تولید تبدیل کرده اند و هنرجویان علاوه بر آموزش، با تولید برای خود درآمدزایی می کنند.

دهقان از تلاش آموزش و پرورش برای بازسازی اعتماد عمومی و خانواده ها برای شکل دادن «مهری دوباره» خبر داد و گفت: البته «مهر»، یک میناق ملی است که آموزش و پرورش تنها یکی از ارکان را شکل می دهد و مدرسه مرکز تفکر، شادابی و پویایی در محلات می باشد و مدارس، بخشی از جامعه هستند و دل همه مردم و مسئولان برای مدرسه می تپد.

مدیرکل آموزش و پرورش استان با اشاره به نگاه تحولی آموزش و پرورش در سال تحصیلی جدید، تصریح کرد: خرسندیم که امسال نگاهی ویژه به سرمایه اجتماعی خانواده ها در کنار آموزش خواهیم داشت و علاوه بر این تلاش داریم با اهتمام به تشکل های دانش آموزی و گفتمان سازی دانش آموزی، هم مشارکت خانواده ها و هم مشارکت دانش آموزان را در اداره مدرسه ارتقا بخشیم.

وی گفت: در سال تحصیلی جدید تلاش داریم تعارضات بین مدرسه و خانواده را کاهش دهیم و در قالب طرح «خانواده به توان زندگی»، آموزش برای زندگی بهتر را محقق سازیم.

این مسئول برنامه ویژه سال تحصیلی جدید را ایجاد یک خانه ویژه هنرمندان دانش آموزی با ۴۰ زیرمجموعه ذکر کرد و با تاکید بر این که باور داریم

«شفافیت دشمن شایعه و دوست مشارکت است»، افزود: امسال در هر مدرسه، یک هیات تحریریه و حداقل یک خبرنگار برای روایت گری جدید جهت ایجاد اعتماد و بازگشت امید به جامعه خواهیم داشت.

وی افزود: در همین راستا امسال مرکز کارآفرینی دانش آموزی را راه اندازی و رشته های جوار صنعت و جوار خدمت را تأسیس کرده ایم.

دهقان با تاکید بر این که همه فعالیت های آموزش و پرورش استان دارای پیوست تربیتی است، گفت: یزد در سال تحصیلی جدید برای اولین بار در کشور ۱۶۰ هزار دانش آموز دوره ابتدایی را براساس آیات قرآنی در قالب کارگروه های ویژه با مهارت های نرم و سخت آشنا خواهیم کرد. وی از اهتمام استان به یکسان سازی مدارس با براساس سیاست وزارت آموزش و پرورش خبر داد و گفت: این برنامه در سال گذشته با شعار «مدرسه قوی، ایران قوی» اجرایی شد و امسال در همین راستا «مدارس برنا» را تعریف کرده ایم.

مدیرکل آموزش و پرورش استان گفت: امسال برای اولین بار با توجه به اهمیت شکل گیری شخصیت دانش آموزان در دوره ابتدایی، جهت معلمان کلاس اولی سه دوره آموزشی برگزار شد و بر آموزش مدارس پیش دبستانی در جهت پیشگیری از ایجاد افسردگی و اضطراب و اختلالات یادگیری در دانش آموزان نظارت ویژه داریم. دهقان در پایان تعداد پیش دبستانی های استان را پویش بیش از ۸۰ درصد افزون بر ۲۴ هزار نفر اعلام و در مورد تعداد دانش آموزان مهاجر در استان گفت: در سال تحصیلی جدید از ۲۲۰ کارت ملی مختلف در مدارس استان یزد، ثبت نام صورت گرفته است.

ایران جهانی به روایت شعر

احمد مسجد جامعی / قائم مقام رئیس مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی

هزاران شاعر شناخته و ناشناخته، هر یک گره‌ای در این فرش بزرگ اند. جهان شاید تاکنون تنها بخشی از این نقش را دیده باشد. وظیفه ما آن است که تمام فرش را نشان دهیم. داستان جهانی شدن شعر فارسی پایان نیافته است. این مسئولیت امروز ماست.

جمله‌ای مشهور را به مارکوپولو، جهانگرد مشهور ونیزی که از یزد و کرمان و جیرفت و هرمز و همچنین تبریز، جهان شهر آن روزگار دیدن کرده، نسبت داده‌اند. او ایرانیان را مردمانی می‌داند که «به زبان شعر سخن می‌گویند و بر فرش‌های نفیس پا می‌نهند». در انتساب این عبارت به او باید احتیاط کرد، اما فارغ از آنکه نخستین گوینده‌اش چه کسی بوده است، تصویر نهفته در این جمله به راستی ایرانی است؛ شعر در زبان و فرش در زیر پا؛ زبان در آسمان و نقش بر زمین؛ کلمه و رنگ، هر دو نمود معنا و زیبایی.

شاید کمتر سرزمینی بتوان یافت که شعر در آن چنین از کتاب و محفل‌های ادیبان فراتر رفته و با زندگی مردم درآمیخته باشد. ایرانی برای عشق و عاشقی شعر می‌سراید، در سوگ به شعر پناه می‌برد، در شادی ابیاتی بر زبان می‌آورد، برای پند سراغ سعدی می‌رود، بلداً و تجویرل سال حافظ می‌گشاید و در هنگامه حماسه از فردوسی مدد می‌گیرد. شعر در ایران تنها یک قالب ادبی نبوده است؛ گاه شیوه‌ای برای دیدن و معنا کردن جهان است. هر طبعی کز سر این خوان بود / آن نه سخن، پاره‌ای از جان بود.

این روزها فراوان از جهانی شدن قدرت ایران سخن گفته می‌شود و مراد بیشتر قدرت سخت است. ایران قرن‌ها پیش از آنکه اصطلاح «قدرت نرم» ساخته شود، قدرت فرهنگی خود را در سراسر گیتی گسترانیده بود. زبان فارسی بیش از هزار سال از مرزهای سیاسی ایران فراتر رفت و در شبه‌قاره هند، افغانستان، چین، آسیای مرکزی، قفقاز، آسیای صغیر، جهان عرب و حتی بالکان حضور یافت. زنده‌یاد حسن انوشه بخش بزرگی از عمر خود را صرف شناسایی همین گستره عظیم کرد. اگر آن کوشش‌ها امروز با امکانات کتابخانه‌ها و پایگاه‌های دیجیتال جهان ادامه یابد، بی‌تردید ابعاد تازه‌ای از حضور زبان فارسی آشکار خواهد شد. چه بسیار نسخه‌های خطی، کتیبه‌ها، سنگ‌نوشته‌ها، دیوان‌ها و شاعرانی که هنوز به درستی شناخته نشده‌اند. فارسی‌گاهی زبان دیوانیان بود، گاه زبان تاریخ، گاه زبان عرفان، گاه زبان علم و بیش از همه زبان فرهنگ. و نکته مهم همین جاست؛ این نفوذ، در بخش بزرگی از تاریخ، با زور و سرنیزه پدید نیامد. مردم این سرزمین‌ها بادل و جان فارسی را آموختند، با آن شعر گفتند، تاریخ نوشتند، بر سنگ‌ها نقر کردند و ادبیات آفریدند تا آنجا که زبان دوم و گاه زبان اول این سرزمین‌ها شد. به‌وضوح این تجربه را می‌توان حضوری دانست که پیش از آنکه بر قدرت تحمیل متکی باشد بر توان جاذبه استوار است. اما شاید روشن‌ترین نشانه جهانی بودن زبان فارسی آن باشد که بسیاری از قله‌های این ادبیات اساساً در محدوده مرزهای امروز ایران نزیسته‌اند. رودکی در سمرقند و بخارا بالید، نظامی گنجوی در گنجه شاهکارهای خود را به فارسی آفرید؛ امیر خسرو دهلوی در هند، فارسی را به یکی از زبان‌های بزرگ شعر و فرهنگ شبه‌قاره بدل کرد؛ عبدالقادر بیدل دهلوی در هند چنان جهان پیچیده و ژرفی در شعر فارسی ساخت که هنوز در افغانستان، تاجیکستان و بخش‌هایی از آسیای مرکزی حلقه‌های بیدل خوانی برپاست؛ و محمد اقبال لاهوری، با آنکه زبان مادری‌اش فارسی نبود و در سرزمینی بیرون از ایران می‌زیست، بخش مهمی از اندیشه و شعر خود را به فارسی بیان کرد و خود را با سنت مولانا پیوند زد.

آیا «الگوریتم‌ها» ما را از نو می‌سازند؟ چالش انسان عصر دیجیتال

وابستگی تعریف فرد از خودش به بازخورد دیگران است. اگر ارزشمندی انسان به تعداد پسنده‌ها (لایک‌ها)، دنبال‌کنندگان (فالوورها) یا واکنش مخاطبان وابسته شود، فرد به تدریج به مدیر دائمی تصویر خود تبدیل می‌شود. به جای اینکه بپرسد من چه چیزی را دوست دارم؟، ممکن است بپرسد دیگران چه چیزی را دوست خواهند داشت؟. این تغییر ظریف، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های فاصله‌گرفتن از خوداصیل و حقیقی است.

از سوی دیگر، نباید این پدیده را کاملاً یک طرفه دید. کاربران، موجوداتی منفعل نیستند و بسیاری از آنها می‌توانند آگاهانه الگوریتم‌ها را مدیریت کنند، منابع مختلف اطلاعاتی را دنبال کنند و میان زندگی واقعی و نمایش دیجیتال تمایز بگذارند. حتی فضای مجازی می‌تواند به افراد امکان دهد بخش‌هایی از هویت خود را که در محیط واقعی مجال بروز ندارند، تجربه و بیان کنند. بنابراین، مساله، فناوری به خودی خود نیست، مساله رابطه‌ای است که انسان با فناوری برقرار می‌کند.

با این حال، این رابطه زمانی خطرناک می‌شود که سرعت گسترش و اثرگذاری فضای دیجیتال از فرصت انسان برای تأمل بیشتر شود. انسان برای شناخت خود به سکوت، تجربه، گفت‌وگو و گاه فاصله‌گرفتن از نگاه دیگران نیاز دارد. الگوریتم‌ها اما برعکس عمل می‌کنند. آن‌ها دائماً محتوایی تازه پیشنهاد می‌دهند، توجه را تحریک می‌کنند و فرصت مکث و تأمل را کاهش می‌دهند. در چنین شرایطی، فرد ممکن است آنقدر مشغول ساختن تصویری از خود برای دیگران شود که فرصت ساختن خود واقعی را از دست بدهد.

شاید یکی از مهم‌ترین مسائل انسان معاصر همین باشد، در جهانی که دائماً به ما می‌گوید چه بخیریم، چه ببینیم، چگونه لباس بپوشیم، چه چیزی را دوست داشته باشیم و حتی از چه چیزی عصبانی شویم، چگونه همچنان صاحب انتخاب‌های خود باقی خواهیم ماند؟ پاسخ، لزوماً خروج از فضای مجازی نیست. راه حل مهمتر، افزایش سواد الگوریتمی و توانایی تشخیص میان «خواسته خود» و «خواسته‌ای است که به ما القا شده است». انسان عصر دیجیتال باید بداند چرا یک محتوا به او نشان داده می‌شود، چرا به آن واکنش نشان می‌دهد و چرا آن‌گاه آن تصور می‌کند چیزی را می‌خواهد که تا چند ماه پیش اصلاً برایش اهمیتی نداشته است. در نهایت، مساله اصلی عصر دیجیتال شاید حفظ حریم خصوصی یا حتی کاهش زمان استفاده از شبکه‌های اجتماعی نباشد. مساله عمیق‌تر، حفظ استقلال روانی انسان است. اگر فناوری به ابزاری برای بیان خود تبدیل شود، می‌تواند آزادی انسان را افزایش دهد اما اگر انسان به ماده خامی برای پیش‌بینی و هدایت رفتار تبدیل شود، مرز میان من واقعی و من ساخته‌شده برای دیگران هر روز باریک‌تر خواهد شد. چالش بزرگ انسان امروز این است که در میان انبوه صداهایی که دائماً به او می‌گویند چه کسی باشد، هنوز بتواند صدای خودش را تشخیص دهد و من حقیقی‌اش را حفظ کند.



تحت تأثیر قرار می‌دهند. این مقاله همچنین به احساس از دست رفتن کنترل و استقلال فردی در برابر الگوریتم‌های نامرئی می‌پردازد. تا جایی که انسان کنونی واقعا باید از خود بپرسد آیا آنچه انتخاب کردم، کار خودم بوده یا نه الگوریتم‌های فضای مجازی من را به نقطه انتخاب آن رسانده‌اند؟

این سازوکار الزاماً با هدف تغییر شخصیت افراد طراحی نشده است. هدف اصلی بسیاری از پلتفرم‌ها افزایش تعامل و نگه داشتن کاربر در محیط خودشان است. اما همین منطق اقتصادی می‌تواند پیامدهای اجتماعی عمیقی ایجاد کند. محتوایی که خشم، ترس، هیجان، مقایسه یا میل به دیده‌شدن ایجاد می‌کند، ممکن است توجه بیشتری به خود جلب کند و در چرخه توصیه‌ها تقویت شود. در نتیجه، الگوریتم‌ها فقط منعکس‌کننده علایق فرد نیستند بلکه می‌توانند به مرور در شکل دادن به همان علایق نیز نقش داشته باشند.

اینجاست که مفهوم انتخاب پیچیده می‌شود. اگر فرد بارها محتوای خاصی ببیند، احتمال دارد به آن علاقه‌مند شود و اگر الگوریتم‌ها به دلیل مشاهده این علاقه، محتوای بیشتری از همان نوع عرضه کنند، چرخه‌ای شکل می‌گیرد که در آن انتخاب کاربر و پیشنهاد الگوریتم‌ها یکدیگر را تقویت می‌کنند. فرد تصور می‌کند خودش انتخاب کرده است، در حالی که انتخاب‌های آینده‌اش تا حدی از انتخاب‌های قبلی او و معماری ساختاری پلتفرم تأثیر پذیرفته‌اند.

این مساله درباره هویت اهمیت ویژه‌ای دارد. هویت انسان در دنیای واقعی معمولاً حاصل تجربه‌ای طولانی از خانواده، روابط، شکست‌ها، موفقیت‌ها، محیط اجتماعی، فرهنگ و تأملات شخصی است. اما فضای مجازی امکان ساختن نسخه‌ای بسیار سریع‌تر و قابل‌ویرایش‌تر از هویت را فراهم کرده است. فرد می‌تواند تصویر، متن و حتی بخشی از شخصیت خود را انتخاب و ویرایش کند و سپس واکنش دیگران را ببیند. پسندیده‌شدن، دنبال‌شدن و دریافت بازخورد مثبت از دیگران می‌تواند به فرد این احساس را بدهد که این نسخه از او بهتر است.

در این نقطه، خطر اصلی نه استفاده از شبکه‌های اجتماعی، بلکه

سامان سفالگر/ گروه اندیشه
انسان در عصر دیجیتال بیش از هر دوره دیگری در معرض نگاه دیگران قرار گرفته است. اما این بار «دیگری» فقط خانواده، دوستان، همکاران یا جامعه اطراف نیست. میلیون‌ها کاربر ناشناس، چهره‌های مشهور، اینفلوئنسرها و مهم‌تر از همه، الگوریتم‌هایی که دائماً رفتار او را رصد و تحلیل می‌کنند، در شکل دادن به تصویری که فرد از خودش دارد نقش دارند. فضای مجازی فقط محلی برای ارتباط و سرگرمی نیست بلکه به محیطی تبدیل شده که در آن افراد خود را می‌بینند، با دیگران مقایسه می‌کنند و به تدریج درباره اینکه چه کسی باید باشند» تصمیم می‌گیرند. مساله از جایی آغاز می‌شود که فرد میان «خود واقعی» و «خود مطلوب» فاصله‌ای احساس می‌کند. شبکه‌های اجتماعی عمدتاً ویرترین زندگی و نه خود زندگی هستند. کاربر معمولاً موفقیت‌ها، سفرها، ظاهر مطلوب، لحظات شاد و دستاوردهای خود را نمایش می‌دهد و بخش‌های عادی، شکست‌ها، اضطراب‌ها و روزمرگی‌ها کمتر دیده می‌شوند. در نتیجه، فرد با مجموعه‌ای از زندگی‌های لوکس و موفق و زیبا مواجه می‌شود و زندگی واقعی خود را با نسخه‌ای گرینش شده از زندگی دیگران مقایسه می‌کند. پژوهش‌ها نیز نشان داده‌اند که این مساله می‌تواند احساس ناکافی بودن، کاهش عزت نفس و برخی پیامدهای منفی روانی را برای افراد به همراه داشته باشد.

در چنین محیطی، انسان فقط از دیگران تقلید نمی‌کند بلکه به تدریج خود را بر اساس معیارهایی بازتعریف می‌کند که فضای مجازی به او عرضه می‌کند. نوع پوشش، شکل بدن، مقصد سفر، شیوه سخن گفتن، نوع تفریح، مدل خانه، شغل و حتی نحوه ابراز احساسات می‌تواند تحت تأثیر الگوهای مسلط فضای مجازی قرار گیرد. مساله زمانی جدی‌تر می‌شود که فرد دیگر نتواند تشخیص دهد کدام انتخاب واقعا از نیاز و سلیقه خودش سرچشمه گرفته و کدام انتخاب، پاسخی به انتظار دیگران است.

اما بخش مهم‌تر ماجرا جایی است که پای الگوریتم‌ها به میان می‌آید. کاربر تصور می‌کند خودش در حال انتخاب محتوایی است که می‌بیند، در حالی که بخش قابل توجهی از این انتخاب پیشاپیش توسط سامانه‌های توصیه‌گر انجام شده است. الگوریتم‌ها در فضای مجازی بر اساس رفتارهای قبلی، مدت زمان تماشا، محتوا، جست‌وجوها، پسندیدن‌ها و تعاملات کاربر، حدس می‌زنند چه چیزی احتمالاً توجه مخاطب را جلب خواهد کرد. سپس همان محتوا را بیشتر در برابر او قرار می‌دهند. نتیجه این مساله، محیطی شخصی‌سازی شده است که در آن هر فرد تا حدی در جهان اطلاعاتی مخصوص به خود زندگی می‌کند. نشریه نیویورکر در گزارشی، مفهوم قابل تأمل اضطراب الگوریتمی را مطرح می‌سازد. در این مقاله توضیح داده می‌شود که چگونه سیستم‌های توصیه‌گر در شبکه‌های اجتماعی، موسیقی، خرید و سایر حوزه‌ها نه فقط آنچه را می‌بینیم، بلکه به تدریج آنچه را می‌خواهیم نیز

رمزگشایی از یک مشکل رایج اجتماع؛ چرا یکدیگر را به آسانی قضاوت می‌کنیم؟

قضاوت کردن دیگران یکی از رفتارهای قدیمی و ریشه‌دار در روابط انسانی است. رفتاری که نه متعلق به جامعه‌ای خاص است و نه می‌توان آن را صرفاً محصول شرایط فرهنگی یک کشور دانست. انسان برای فهم محیط اطراف خود ناچار به ارزیابی رفتار دیگران است. مساله از جایی آغاز می‌شود که «ارزیابی» به «قضاوت» تبدیل شود. یعنی فرد بدون داشتن اطلاعات کافی درباره زندگی، انگیزه‌ها و شرایط دیگری، درباره شخصیت، اخلاق یا ارزش او تصمیم قطعی صادر کند. در این وضعیت، قضاوت دیگر ابزاری برای فهم جهان نیست، بلکه به سازوکاری برای رتبه‌بندی و کنترل دیگران تبدیل می‌شود.

در جامعه ایران نیز این پدیده را می‌توان در بسیاری از روابط روزمره مشاهده کرد. از نحوه پوشش و سبک زندگی گرفته تا انتخاب شغل، ازدواج، شیوه تربیت فرزند، میزان درآمد، روابط خانوادگی و حتی نوع سخن گفتن. این پدیده قابل مشاهده است. گاهی یک رفتار یا انتخاب کوچک کافی است تا فرد در معرض چرچسی قرار گیرد که بسیار بزرگ‌تر از آن رفتار است. چنین روندی نشان می‌دهد که ما در بسیاری از مواقع به جای تلاش برای فهم تفاوت‌ها، به دنبال قرار دادن افراد در دسته‌های آشنا و قابل قضاوت هستیم.

یکی از ریشه‌های این رفتار، نیاز طبیعی ذهن انسان به ساده‌سازی است. مغز انسان با حجم غلیظی از اطلاعات مواجه است و برای تصمیم‌گیری سریع، از میانبرهای شناختی استفاده می‌کند. یکی از این میانبرها، نسبت دادن رفتار مشاهده‌شده به ویژگی‌های پایدار شخصیت فرد است. به همین دلیل ممکن است یک رفتار اشتباه را نشانه بی‌مسئولیتی یا یک تصمیم متفاوت را نشانه بی‌فکری بدانیم، در حالی که عوامل موقعیتی و شرایطی را که بر رفتار فرد اثر گذاشته‌اند نادیده می‌گیریم. این خطای شناختی در روان‌شناسی اجتماعی شناخته شده و نشان می‌دهد انسان در تفسیر رفتار دیگران همیشه ناظرلی بی‌طرف نیست.

مساله زمانی پیچیده‌تر می‌شود که قضاوت با مقایسه اجتماعی همراه شود. افراد معمولاً خود را با دیگران مقایسه می‌کنند تا جایگاهشان را بهتر درک کنند. اما مقایسه اگر به شکل افراطی انجام شود، می‌تواند به احساس برتری یا حقارت منجر شود. قضاوت دیگران در این حالت فقط درباره «آنها» نیست. گاهی ابزاری برای تثبیت تصویری است که فرد از خودش دارد. وقتی کسی دیگری را به دلیل سبک زندگی، درآمد یا انتخاب‌هایش تحقیر می‌کند، ممکن است در واقع تلاش کند ارزش انتخاب‌های خودش را تایید کند.

در فضای مجازی، افراد معمولاً بخش محدودی از زندگی خود را به نمایش می‌گذارند و مخاطب نیز بر اساس همین اطلاعات ناقص قضاوت می‌کند. یک تصویر، یک جمله یا یک ویدئو می‌تواند به سرعت به مبنای داوری درباره شخصیت فرد تبدیل شود. علاوه بر این، ساختار شبکه‌های اجتماعی به واکنش‌های سریع و هیجانی پاداش می‌دهد. در نتیجه، فرصت لازم برای پرسیدن، شنیدن توضیح و درک زمینه رفتار دیگران کاهش پیدا می‌کند و قضاوت سریع جای گفت‌وگوی واقعی را می‌گیرد.

یکی از پیامدهای مهم فرهنگ قضاوت، کاهش امنیت روانی در روابط اجتماعی است. اگر فرد دائماً احساس کند رفتار، ظاهر یا تصمیم‌هایش به در معرض داوری دیگران قرار دارد، ممکن است به تدریج خودسانسوری کند. او به جای آنکه بپرسد «چه چیزی برای من مناسب است؟»، ممکن است دائماً نگران باشد که «دیگران درباره من چه خواهند گفت؟» در چنین شرایطی، بخشی از انرژی روانی انسان صرف مدیریت تصویر اجتماعی خود می‌شود و امکان تجربه کردن، اشتباه کردن و یادگیری کاهش پیدا می‌کند.

عکس روز



برداشت خرما (مخ‌ثرون) - بوشهر

